Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 181 (1681) ♦ П'ятниця, 26 вересня 1997 року ♦ Ціна договірна

Проблема: як привчити працювати без зарплати

У серпні вперше цього року скоротилася загальна сума заборгованості з виплати зарплати в бюджетній і небюджетній сферах і становила 4,9 млрд. гривень проти 5,2 млрд. За повідомленням радника Президента А. Гальчинського, цілковито ліквідовано заборгованість бюджетникам у містах Києві та Севастополі. На 99,2% і 96,3% ліквідовано її, відповідно, в Дніпропетровській і Житомирській областях.

(Закінчення на 2-й стор.).

Президент повертається з-за океану

Завершився державний візит Президента України Леоніда Кучми до Мексики. Під час дводенного візиту було підписано низку спільних документів — уперше в історії відносин двох країн. Леонід Кучма також виступив у Мехіко з промовою, присвяченою основним положенням зовнішньої політики України.

Агрофірма

Тепличні чи нормальні умови «пробив» для перспективної справи Павло Лазаренко

Тепер, коли Павло Іванович став екс-прем'єром, йому за це дорікають. А саму агрофірму ретельно перевіряють. Але агрофірма — не траст, не фінансова піраміда, де кінці знайти нелегко. Агрофірма — на видноті. Корівки чи свині, молоко чи пшениця — це те, що можна відчути на дотик, побачити. Воно або є, або нема. Тобто й не фахівець може за день-два переконатися: є підприємство, є робочі місця чи все те лише на папері.

Я й вирушив у агрофірму «Наукова», аби подивитися, що там є. Чи нема. І вам розповісти.

І резюме моє після відвідин «Наукової» отаке: кращого господарства, певно, в усій Україні зараз немає. І спираюсь я в цьому резюме не лише на власні враження, а на думку такого авторитетного фахівця аграрної справи, як Володимир Плютинський. Він побував тут нещодавно і сказав, що «за радянських часів генеральний директор "Наукової" Агафонов мав би вже не одну Зірку Героя Соцпраці». І прислав сюди своїх спеціалістів на перепідготовку.

На знімках: майстрині цеху хлібобулочних та макаронних виробів агрофірми Лідія Левицька та Олена Демченко; ресторан і заправочна станція; директор фірми Микола Агафонов.

Фото Анатолія БАСА.

(Закінчення на 12-й стор.).

Парламентська хроніка

Завершено формування Конституційного суду

Ранкове засідання 25 вересня

Уже ранкова розминка засвідчила, що противники нового закону про вибори на змішаній основі не заспокоїлись. Зокрема, голова Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності депутатів Петро Шейко у своєму виступі звернув увагу на порушення процедури при прийнятті цього закону. Він закликав Голову Верховної Ради Олександра Мороза звернутися з листом до Президента України, щоб він не підписував прийнятий документ. А Владислав Носов учергове зауважив, що цим законом порушено права людини.

(Закінчення на 2-й стор.).

Економічна безпека — це наша турбота

Але розраховуємо на підтримку

Учора у Києві розпочав роботу триденний семінар Верховної Ради і Північноатлантичної асамблеї «Економічна безпека України». Як зазначив головуючий на цьому заході народний депутат ВР, заступник голови Комітету у закордонних справах і зв'язках з СНД Іван Заєць, це вже втретє у Києві відбувається подібний семінар, але вперше його присвячено такій актуальній нині для нашої держави темі.

(Закінчення на 2-й стор.).

P.S.

○ Сьогодні в Києві відкривається четверта міжнародна виставка «Світ освіти» та четвертий всеукраїнський педагогічний ярмарок.

○ У столичній Центральній бібліотеці ім. Л. Українки триває міжнародна науково-практична конференція «Публічні бібліотеки: сучасність і майбутнє».

○ В Одесі розпочав роботу міжнародний семінар-нарада з питань розвитку конкуренції і практики виживання антимонопольного законодавства.

○ За минулу добу в Києві скоєно близько 200 злочинів.

У номер

Економічна безпека — це наша турбота. Але розраховуємо на підтримку

(Початок на 1-й стор.).

До участі у роботі семінару запрошено представників законодавчих органів 24 європейських країн. Іван Заєць зачитав звернення Голови Верховної Ради до учасників семінару. А заступник Голови ВР Віктор Мусіяка виступив із коротким вступним словом.

«За шість років незалежності ми досягли чималих успіхів, — відзначив Віктор Мусіяка. — Ми маємо Конституцію, що, по суті, відкрила дорогу до ствердження демократичного розвитку суспільства, в основі якого політичний та економічний плюралізм, права і свободи людини. Україна зробила відчутні кроки на шляху реального закріплення державності та суверенітету. Стала повноправним членом міжнародного співтовариства. Однак, що стосується економічних перетворень, трансформації економічної системи, то успіхи поки набагато скромніші. Хотілося б, щоб учасники семінару визначили найважливіші питання економічної безпеки України, поділилися досвідом, обмінялися думками».

Заступник Голови ВР навів перелік проблем, які щонайперше потребують розв'язання. Наприклад, непослідовність і безсистемність проведення економічних реформ, їх штучність та гальмування; надмірний дефіцит державного бюджету та його переважне покриття за рахунок збільшення зовнішньої заборгованості; неефективність податкової системи, що пригнічує виробництво і сприяє масовому ухиленню від сплати податків; недосконалість державного управління тощо.

У цій складній та відповідальній ситуації ми розраховуємо на підтримку провідних країн та міжнародних організацій.

Наталя ФІЛІПЧУК.

«Прорва» запрацювала

Після майже чотирирічної перерви відновлено судноплавство каналом «Прорва», що з'єднує Дунай з Чорним морем в українській частині гирла цієї ріки. Саме через мілини й затори, що утворилися, тут припинилося судноплавство. Відтепер судна Українського Дунайського пароплавства, інших компаній зможуть значно скоротити шлях й економити чималі кошти. Адже за час вимушеного користування Сулинським каналом Румунії українські судновласники сплатили за це близько 5 мільйонів доларів США.

Проблема: як привчити працювати без зарплати

(Початок на 1-й стор.).

У серпні заборгованість з виплати пенсій зменшилася на 131,6 млн. гривень.

Погашення бюджетної заборгованості у зарплатах і пенсіях забезпечено за рахунок зростання бюджетних надходжень — 2,7 млрд. грн. у вересні.

Тим часом уряд України має намір і надалі контролювати це питання. Так, на черговому засіданні розглянуто питання про наповнення доходної частини бюджету й погашення заборгованостей у зарплаті, пенсіях та інших соціальних виплатах, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Та все-таки постає питання: скільки ще треба таких засідань, щоб повернути борги всім?

Парламентська хроніка

Уряд крокує на місці. Депутати пропонують шляхи

Вечірнє засідання 24 вересня

Прийнявши Закон про вибори народних депутатів України й розв'язавши у такий спосіб основне питання, що турбувало суспільство останніми тижнями, чимало народних обранців взяли тайм-аут і були відсутні в парламенті в другій половині дня 24 вересня. А тим часом їхній колега народний депутат Володимир Пилипчук запропонував присутнім аргументований план виходу з кризового стану економіки України. Його доповідь стала кульмінацією вечірнього засідання.

Доповідач запропонував три варіанти шляху до успіху. Найперше Володимир Пилипчук вважає, що треба негайно наполовину зменшити податковий тиск. Чому саме наполовину? Тому що в нас удвічі завищено рівень податків (разом з податком на додану вартість — 86 відсотків). Пропонується також скасувати й податок на землю та акцизи.

Якщо піти на такі кроки, то як тоді наповнити доходну частину бюджету? Перший варіант — скорочення непродуктивних витрат, зменшення коштів на систему управління, капітальне будівництво та ремонт основних фондів (крім транспорту). На думку народного депутата, реформування економіки потребує нових кредитів — 10 мільярдів доларів. У перший рік — 4 млрд, другий —3, третій — 2, четвертий — 1 млрд. Через два роки після цього Україна почала б віддавати борги. У такий спосіб було б забезпечено до 7 відсотків щорічного приросту валового внутрішнього продукту й, відповідно, життєвого рівня народу.

Закиди опонентів про вже наявний 12-мільярдний борг, доповідач намагався нейтралізувати, заявивши, що минулі кредити були спрямовані не на розвиток економіки, а на... їх розтринькування.

Другий варіант Володимира Пилипчука передбачає те саме, що й перший, але сума кредитів виростає до 13 млрд. Три з них, вважає народний депутат, належить направити на підйом майже не працюючих промислових підприємств.

За цим варіантом гарантується 11 відсотків приросту валового продукту і відповідне зростання рівня життя.

У запасі в народного депутата був і третій варіант виходу з кризи, але час для його реалізації вже минув (коли не було заборгованості у заробітній платі і нинішнього дефіциту бюджету).

Свою детально опрацьовану, науково обгрунтовану програму Володимир Пилипчук готовий захищати перед будь-якою аудиторією, особливо телевізійною. На останньому народний обранець наполягав рішуче.

Думки й розрахунки колеги стали предметом обговорення на вечірньому засіданні. Народні депутати Леонід Анісімов, Микола Поровський, Володимир Ковтунець, Петро Цибенко дали оцінку програмі Володимира Пилипчука, при чому дехто зробив це з урахуванням точки зору колег по політичній партії. Оскільки напередодні зі своїми варіантами проектів виходу з економічної кризи виступали й інші народні депутати, Голова Верховної Ради України Олександр Мороз запропонував об'єднати все, що заслуговує на увагу, в єдину програму.

До цього слід додати, що уряд досі не запропонував законодавцям свою програму діяльності.

Представлений на вечірньому засіданні заступником голови Комітету з питань економічної політики та управління народним господарством Михайлом Чечетовим законопроект «Про внесення змін до Закону України «Про цінні папери та фондову біржу» не був прийнятий.

Віталій АБЛЦОВ.

Завершено формування Конституційного суду

(Початок на 1-й стор.).

Проте Олександр Мороз був відвертим: «Ніколи такого листа не підпишу».

Верховна Рада вже вкотре спробувала затвердити порядок денний восьмої сесії. Від імені Комітету в закордонних справах і зв'язках з СНД Олександр Шандрюк заявив про недоцільність включення в порядок денний питання про вступ Верховної Ради України до Міжпарламентської асамблеї країн СНД, оскільки угода, за якою було утворено МПА втратила чинність у зв'язку з прийняттям нової конвенції. Окрім того, ряд депутатів, які входять до об'єднання «Держава і нація», звернули увагу на те, що Україна не підписала статут СНД і, по суті, перестала бути членом Співдружності з 22 січня 1994 року.

Проте депутати визначилися шляхом голосування —питання про приєднання ВР України до МПА було внесено в порядок денний роботи восьмої сесії.

Додатково на пропозицію голови Української республіканської партії Богдана Ярошинського Верховна Рада запланувала на восьмій сесії розглянути питання про зовнішню політичну діяльність структур виконавчої влади. Однак затвердити в цілому порядок роботи восьмої сесії депутатам так і не вдалося. Тому сесія вирішила повернутися до його затвердження після роботи депутатів у виборчих округах.

Затверджено результати

голосування стосовно кандидатури судді Конституційного суду. Вісімнадцятим суддею Конституційного суду став професор Микола Корнієнко: за нього проголосували 232 народних обранці.

Народний депутат Ігор Квятковський ознайомив депутатів із зауваженнями Президента України до Закону «Про обіг та погашення невитребуваних приватизаційних майнових сертифікатів та створення Фонду соціального захисту». Президент вважає, що до наглядової ради Фонду поряд із представниками Верховної Ради і Фонду держмайна повинен входити і представник Кабінету міністрів. Проте при голосуванні, хоча і Квятковський, і Голова Верховної Ради Олександр Мороз попросили підтримати пропозицію Президента, ця стаття необхідної кількості голосів не набрала.

Отож, народні депутати вирішили ще раз проголосувати зауваження Президента після перерви.

Верховна Рада прийняла рішення продовжити видачу приватизаційних сертифікатів до 1 січня 1998 року, а до зауваження Президента до Закону «Про обіг та погашення невитребуваних приватизаційних майнових сертифікатів та створення фонду соціального захисту» повернутися після того, як депутати побувають у виборчих округах.

Міністр економіки, голова Комітету з питань фінансів і банківської діяльності Віктор Суслов ознайомив депутатів з проектом основних параметрів економічного і соціального розвитку України на 1998 рік, який подано урядом у парламент. Варто зауважити, що Кабінет міністрів знову, як і в минулі роки, обіцяє зростання валового внутрішнього продукту на піввідсотка. Щоправда, обіцяне не вдалося виконати ще жодного разу. Ось і на наступний рік замість піднесення прогнозується падіння виробництва на 10 відсотків. На цьому загострив увагу депутатів заступник голови Комітету з питань економічної політики та управління народним господарством Михайло Чечетов.

Народний депутат Йосип Вінський у своєму виступі наголосив на тому, що подібний документ не передбачається жодним законом, в тому числі Конституцією. Інші промовці, зокрема Ярослав Федорин та Ігор Юхновський, висловили конкретні зауваження стосовно нього. На пропозицію Олександра Мороза Комітетові з питань економічної політики та управління народним господарством дано протокольне доручення підготувати проект постанови Верховної Ради, що має окреслити основні макроекономічні показники, на базі яких опрацьовується проект бюджету наступного року.

Володимир КОРОЛЮК.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Спеціальний кореспондент «ГУ» Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ передає зі Страсбурга

ЧОРНОВОЛА ТУРБУЄ РОСІЯ, А ЯВОРІВСЬКОГО — АЛБАНІЯ

Ситуація в Албанії вже вкотре стала предметом обговорення Парламентської Асамблеї Ради Європи. Недавня перестрілка в албанському парламенті, напружена внутрішньополітична ситуація викликали чимало найрізноманітніших висновків, прогнозів і припущень.

Корпус промовців було помітно розділено за партійною ознакою: представники лівих партій говорили про успіхи «героїчного албанського народу» у справі повалення режиму Беріші та про «заокеанських диригентів» славнозвісної історії з албанськими фінансовими пірамідами. А їхні політичні опоненти наголошували на новій загрозі повороту Албанії до комуністичного минулого. До табору останніх приєднався і представник України Володимир Яворівський. «В Албанії складна екстремальна ситуація, — сказав він. — І це повинно нас дечому навчити: Рада Європи має замислитися над тим, як важко посткомуністичній державі йти шляхом демократії».

Сесія завершується. Сьогодні — останній день її роботи. «Які, на вашу думку, питання з дискутованих під час засідань так чи інакше торкалися інтересів України?» На це запитання кореспондента «ГУ» відповів Володимир Яворівський:

— Дуже важливими були питання, висунуті на обговорення Комітетом ПАРЄ з контролю за виконанням зобов'язань (в якому працюю і я). Завдання цього органу стежити за здійсненням новими членами РЄ своїх передвиборчих обіцянок, а це стосується й України. Цього разу відбулося обговорення ситуації в Чехії та Литві. Я виступив з двох питань. Вважаю, така велика за площею країна, як наша, має підтримувати менші держави. Тим паче, що слід бути на сторожі —повсякчас намагаються перетягти на себе канат росіяни. Це ще раз засвідчують нинішні слухання: Жириновський сумує за подолом ЧФ, інші звинувачують Литву в обмеженні прав російськомовного населення.

(Закінчення на 10-й стор.).

На засіданні сесії Парламентської Асамблеї Ради Європи, в роботі якої беруть участь українські парламентарії, обговорено проект порядку денного, а також лист Держдепартаменту США щодо позбавлення повноважень парламентської делегації Хорватії у зв'язку з порушенням прав сербської меншини. Народні депутати І. Чиж та Є. Мармазов виступили з пропозицією детально вивчити ситуацію та внести це питання на розгляд асамблеї, сприяючи розв'язанню проблеми в рамках Ради Європи.

На засіданні Комітету з питань охорони навколишнього середовища, регіонального планування та місцевих органів влади розглянуто результати засідання, проведеного в Україні (з відвіданням Чорнобильської АЕС та Республіки Крим).

На засіданні виступив член цього комітету А. Раханський, який запропонував підписати звернення учасників Парламентської Асамблеї Ради Європи до країн «великої сімки» стосовно активізації зусиль, спрямованих на подолання наслідків Чорнобильської катастрофи. Звернення було підписано переважною більшістю членів комітету — представників 27 європейських країн.

Окрім того, розпочато обговорення інформації секретаря Конгресу місцевої і регіональної влади Європи щодо результатів проведення Конгресом експертної оцінки ситуації, що склалася в Київській міській раді.

Голова підкомітету з питань демографії Комітету з питань міграції, біженців та демографії І. Чиж мав зустріч з керівниками згаданого комітету, під час якої обговорювалися деталі проведення засідання підкомітету, що відбудеться 3—5 жовтня в Ужгороді з метою розгляду демографічної ситуації в країнах Центральної та Східної Європи та в Україні.

Прес-служба Верховної Ради України.

Думки з приводу

ГРЯДУТЬ ВИБОРИ. ЗА НОВИМ ЗАКОНОМ

Прийняття закону про вибори на змішаній основі коментують народні депутати

Павло ЛАЗАРЕНКО, екс-прем'єр-міністр, керівник депутатської групи «Єдність»:

— Переконаний, що сьогодні настала нова ера в подальшому розвитку України. Вважаю, що на початку квітня безвідповідальність закінчиться. Парламентська більшість сформує уряд, підконтрольний і повною мірою відповідальний за стан справ у державі. Не буде змін на краще — треба проводити нові вибори, міняти уряд і парламент. Тоді буде відповідальність.

Упевнений, що Президент підпише закон, адже він кілька разів заявляв про свою готовність підписати будь-який виборчий закон, який прийме Верховна Рада.

І не треба боятися, що до парламенту прийде комуністична більшість. Я був в окрузі, спілкувався з виборцями і впевнений, що вони розберуться, за кого їм потрібно голосувати.

Юрій ОРОБЕЦЬ, депутатська група «Реформи»:

—Прийняття закону про вибори відбулося насамперед тому, що три основні опоненти Президента і майбутні кандидати в президенти Мороз, Марчук і Лазаренко чітко домовилися між собою про правила гри на майбутніх парламентських виборах. Це — політичний висновок стосовно сесійного засідання. Далі. Протягом найближчих двох—трьох місяців посилено структуруватиметься наше суспільство, і та половина депутатів, які не є членами партій, вступлять у партії і передвиборні блоки. На виборах переможе 5—6 блоків. Решта політичних партій не існуватимуть і будуть ліпше маргіналами у підворотнях. Тепер щодо майбутніх виборів. Це, власне, ще не структурування суспільства, оскільки є чотири вектори, які реально працюють у політиці: це — команди Президента, Лазаренка, Марчука і Мороза. А передвиборних блоків буде дещо більше, і кожен з них має певні впливи в тій чи іншій партії чи політичному блоці. Отже, остаточне структурування суспільства відбудеться на президентських виборах, а не на парламентських.

Леонід КРАВЧУК, екс-президент, депутатська група «Конституційний центр»:

—Наша фракція в кінці довгої дороги голосувань стала на таку позицію: слід вирішити стратегічне завдання, а саме — Верховна Рада повинна бути обрана. Це по-перше. По-друге, щоб вона була обрана за демократичним законом. По-третє, щоб вона не обиралася перманентно, як нинішня. І останнє. Щоб закон, за яким буде обрано Верховну Раду, не міг бути підданий будь-якому сумніву щодо його легітимності, конституційності. І, коли я виступав минулого разу, я саме про це говорив з трибуни Верховної Ради.

Як на мене, сьогодні переміг здоровий глузд. І не треба зараз скаржитися, хто за якою системою може набрати більше голосів. Переможе той, хто працюватиме, а не той, хто плакатиме і скаржитиметься на інших.

Президент оприлюднив свою точку зору і сказав, що підпише будь-який виборчий закон, який прийме Верховна Рада. Отже, він висловився однозначно.

Будь-яке «вето», яке спробує накласти Президент, викличе потік звинувачень проти нього, як це було і зі мною. На мою думку, якщо ВР прийняла такий закон, хоче обиратися за таким законом, то його потрібно впроваджувати в життя. Головне — працювати.

Інтерв'ю провів Володимир КОРОЛЮК.

Прем'єр-міністр України Валерій ПУСТОВОЙТЕНКО:

— Прийняття Верховною Радою нового закону про вибори, що грунтується на змішаній виборчій системі, закріпило за Україною імідж сучасної європейської демократичної держави з розвинутою правовою системою.

Це закономірний крок у розвитку демократії, громадянського суспільства в Україні. Новий закон, на відміну від попереднього, дасть змогу найбільш повно висловити політичну волю та інтереси народу. Закон дозволить провести в Україні відкриті демократичні вибори, а також підвищить особисту відповідальність кожного депутата перед виборцями і тими громадськими організаціями, які довірили йому депутатський мандат. Є надія також на те, що новий склад Верховної Ради України буде дієздатнішим, політично структурованішим і конструктивніше налаштованим у роботі.

(Інтерфакс-Україна).

Соціальна політика: пріоритети визначено

НА ОСТАННЬОМУ засіданні Вищої економічної ради Президента України розглядали проект Основних напрямів соціальної політики на 1997—2000 роки. З проханням прокоментувати цей документ ми звернулися до радника Президента України, члена ради Віктора МЕДВЕДЧУКА.

Актуальне інтерв'ю

—Вікторе Володимировичу, чим пояснюється поява такого документа? Адже сьогодні найактуальнішими є питання економічних реформ та прийняття ряду ключових законопроектів...

—Щодо економічних реформ, то на попередньому засіданні Вищої економічної ради Президента України було схвалено комплекс невідкладних заходів з прискорення реформ та виведення економіки України з кризи. Цей документ затверджений відповідним розпорядженням Президента, і має лягти в основу проекту програми діяльності Кабінету міністрів України. Не можна забувати про те, що без оптимізації соціальної сфери будь-які заходи з регулювання і економічної, і політичної ситуації в країні не можуть бути успішно реалізовані.

Тому цілком логічно, що наступним кроком після визначення «економічної тактики» уряду став саме пошук напрямів соціальної політики на найближчі роки. Вчасність появи такого документа очевидна: подальше нагнітання напруженості в суспільстві загрожує загостренням кризи.

—Які ж пріоритети соціальної політики намічено в проекті «Основних напрямів...»?

—Головна мета документа — визначення шляхів розв'язання найгостріших соціальних проблем. Сьогодні — це життєвий рівень населення, заборгованість у виплаті заробітної плати, пенсій та інших допомог, зростання безробіття, занепад гуманітарної сфери, яка потребує радикального реформування, «чорнобильські» проблеми, необхідність компенсації знецінених інфляцією вкладів населення, будівництво житла тощо.

—Чи передбачені якісь конкретні заходи для розв'язання цих проблем?

—У документі велику увагу приділено реформуванню трудових відносин, зокрема, заходам із забезпечення зайнятості населення та розвитку ринку праці, впровадженню принципів соціального партнерства. Систему трудових відносин необхідно будувати таким чином, щоб виключити можливість різних зловживань з боку адміністрації підприємств: затримка заробітної плати, незаконні звільнення, нехтування охороною праці тощо.

В окремий розділ виділено питання пенсійної реформи, яку буде проведено в кілька етапів, починаючи вже з нинішнього року. Передбачено, наприклад, збільшення розмірів пенсій і приведення їх у відповідність із трудовим стажем, поступове розмежування джерел виплати пенсій і допомог (сьогодні Пенсійний фонд, виконуючи не властиві йому функції, зазнає додаткових витрат в сумі 1,5 млрд. грн. щороку).

Намічено заходи з реформування системи соціальних дотацій. Їх мета — забезпечити адресність соціальної допомоги, усунути зайві бюрократичні процедури, запобігти спекуляціям на недосконалості механізмів соціального забезпечення. Буде впорядковано й систему надання пільг.

Окрім того, передбачено вдосконалювати порядок розподілу гуманітарної допомоги та соціальної підтримки звільнених у запас військовослужбовців та співробітників МВС. Окремі розділи визначають напрями розвитку охорони здоров'я, освіти, культури, туризму та спорту. Приділено увагу й заходам, спрямованим на поліпшення демографічної ситуації, на реформу житлової та міграційної політики.

Говорити про конкретні заходи в ряді випадків ще рано. До кінця нинішнього року «Основні напрями...» будуть коригуватися з урахуванням пропозицій відповідних органів, а також громадян. На їх основі Кабінет міністрів розробить державну програму, яку планується передати на розгляд Верховної Ради вже в першому кварталі 1998 року... До програми ввійдуть конкретні завдання з забезпечення цілей соціальної політики.

—Наскільки реальне, на вашу думку, досягнення намічених у проекті цілей? Адже досі більшість спроб розв'язати ряд соціальних проблем виявилися безрезультатними...

—Усе залежить від того, чи вдасться уряду, парламенту та іншим структурам об'єднати свої зусилля для щоденної копіткої і наполегливої праці, відкинувши політичні амбіції та відомчі інтереси. Якщо не зупинятися на півдорозі, виконати намічене буде не так уже й складно. Необхідно усвідомити — без поліпшення ситуації в соціальній сфері неможливо подолати загальну кризу, яку переживає сьогодні Україна. Щоб добитися перелому на краще, треба чимало попрацювати, причому дії повинні мати системний характер, тобто заходи економічної спрямованості мають бути взаємозв'язані з завданнями соціальної політики. Для забезпечення такої узгодженості планується створити Координаційну раду з питань соціальної політики при Президентові України. І якщо все це не перетвориться на звичайні заграванння з виборцями, досягнення успіху —цілком реальне, інакше навіщо розробляти такі документи?..

Розмову вела Галина КОСТЕРЄВА.

Самоврядування: проблеми зростання

Повертаючись до надрукованого

Червоніли лише помідори

Херсонський міськвиконком проігнорував власне рішення

НА ОСТАННІЙ політраді (коли представники політичних партій зустрічаються з керівниками області) голова крайового Руху Олександр Ткаченко повідомив: Херсонський міськвиконком мало не зірвав «Томатне свято», що проводилося з ініціативи рухівців на підтримку вітчизняного виробника.

Промовистим символом свята була емблема із зображенням Кавуна і Помідора. Свою продукцію виставили не лише виробники й переробники знаменитих херсонських овочів і ягід — такі, скажімо, як місцевий консервний комбінат, а й різні фірми, промислові підприємства, текстильники. Показ товарів супроводжувався іграми, дегустаціями напоїв, конкурсами, спортивними змаганнями, було проведено благодійницьку акцію.

Хоч як дивно, але міськвиконком продемонстрував майже цілковиту байдужість до цього масового заходу. Може, вина того — політичні симпатії чи щось інше, та він не виконав власного розпорядження від 19 серпня ц. р., чим поставив організаторів овочевого карнавалу, та і його учасників, у скрутне становище. Неприємні сюрпризи-інциденти довелося ліквідовувати «по ходу».

Олександр Ткаченко розповів: міліція не забезпечувала правопорядку, управління пасажирських перевезень, зв'язку, охорони здоров'я, житлово-комунального господарства самоусунулися від покладених на них обов'язків. Заступник голови міськвиконкому Андрій Яценко, який мав контролювати виконання рішення, чомусь цього не зробив.

Дехто вважає (і, мабуть, небезпідставно), що організатори свята проводили його з оглядом на майбутні вибори. А що фасад політичного життя в нашому краї помітно підфарбований у рожево-червоний колір, то у владних кабінетах навряд чи пройнялися ідеєю опонентів, навіть якщо вона гарна. Втім, у даному разі ситуація дещо складніша. Симпатії чи антипатії — це одне, а стиль роботи виконкому, вироблений за багато попередніх років, щось не дуже змінюється. Хоч, як повідомив кореспондентові нинішній керівник виконкому Микола Ординський, уже скорочено 76 працівників.

У публікації «Міськвиконкоми переповнені, а з кимось поговорити — зась» («Голос України» від 29 березня 1997 року) розповідалося про давню хворобу цього органу влади — схильність забувати про власні рішення. Зокрема, йшлося про те, що озброєні комп'ютерною технікою працівники відділів, управлінь, служб міськвиконкому (свого часу за комп'ютери виклали 50 мільйонів карбованців) не розв'язали проблему водозабезпечення мікрорайонів міста. На цю публікацію виконком не відгукнувся. Зате почастішали звертання херсонців до корпункту «Голосу України» з наріканнями на погану роботу батьків міста. Адже їх «заїли» незручності, з якими вони вимушені постійно стикатися. Як ви здогадалися, порушене раніше «водне» питання, на жаль, залишається відкритим. Якщо так піде й надалі, то 2000 року дефіцит питної води в Херсоні влітку, за підрахунками фахівців, сягне 170 тисяч кубометрів на добу. З настанням зими ситуація в місті загострюється. Лише у Дніпровському районі, як повідомили в райвиконкомі, 70 відсотків старого житлового фонду потребує ремонту. Розкішшю стає гаряча вода. В окремих будинках, наприклад, на Киндійському шосе, 40, люди не бачили її вже сім років. Кажуть, тут проклали не того діаметру труби. Експлуатаційні контори відбиваються від скарг громадян, немов від надокучливих мух. Ось яскравий приклад цього «відмахування»: ЖЕУ № 1 міськжитлоуправління таку просту річ, як полагодження даху в будинку по вул. Леніна, розтягнуло на роки. Пояснення одне — не дає жити криза. Лише на ремонт житла місту потрібно не менш як 9 мільйонів гривень! Але це, так би мовити, стратегія. За наявних коштів (хоч вони й менші) запити людей задовольняються далеко не завжди. Чому?

У райвиконкомах, приміром, вважають: херсонські проблеми зайшли у глухий кут тому, що міськвиконком фактично перебрав на себе свої і «чужі» повноваження. Скористатися ними йому явно не під силу, а віддавати райвиконкомам не хочеться. Так-то воно так. Але причини непривабливої «візитної картки» міста, на думку представників основних політичних партій, пересічних громадян, слід шукати у владній кадровій політиці.

Між іншим, скоро у Херсоні знову відбудеться свято — «День міста», на проведення якого мають витратити щонайменше 36 тисяч гривень. Готуються до нього серйозно, вважаючи, що народ хоче веселитися. Справді, від хорошого свята гріх відмовлятися. Тільки непросто веселитися під дірявим дахом...

Іван КАЛИНИЧЕНКО.

Херсон.

ПІДПИСАЛИ,

НЕПЕРЕДБАЧУВАНІСТЬ прийняття державного бюджету стала нашою недоброю «традицією». І річ не лише в тому, що бюджети всіх років незалежності України перманентно приймали в режимі, коли Верховна Рада виконувала незавидну й невдячну роль «пожежної команди». Хоча й це не можна скидати з рахунку — адже в розвинених країнах бюджет починають розробляти приблизно за рік до початку наступного бюджетного року. І його розробка має так званий ступінчастий характер — на підставі послідовних, крокових моделей виробляють найефективніший варіант. Кожна з трьох сторін, що беруть на рівних правах участь у розробці бюджету (парламент, уряд, регіони), відкрито висловлюються з найвищих трибун про проблеми, що виникають, у засобах масової інформації. До речі, і нам не завадило б узяти на озброєння такі розумні засади початкового формування держбюджету. Бо сказати, що нині в нашій державі такий підхід до формування першооснов бюджетного процесу, це означає, м'яко кажучи, злукавити...

Та є й інші, глибинніші ознаки того, що бюджети в нас приймають будь-що, а коли бути чесним до кінця, то для «галочки», тобто без будь-якої серйозної методологічної основи і, що найголовніше, без серйозних позитивних соціальних наслідків для народу України.

Валентин СИМОНЕНКО

ПО-ПЕРШЕ, жоден з наших бюджетів не виявився збалансованим в частині доходів і в частині витрат. Не випадково вони відразу після ухвалення «зламувалися» і з найважливіших макроекономічних показників розвитку економіки України (і, відповідно, з усіх тих статей і цифр, що їх «закладали» до бюджету), і в плані збалансованості головних вартісних і натурально-речових пропорцій.

Чому так траплялося і, вочевидь, триватиме ще не рік, якщо ми принципово не змінимо свого підходу до бюджетного процесу? Та передусім тому, що ми перетворили бюджет у таку собі самоціль, фетиш, коли хочете, відірваний від відповідних програм уряду, від розробки стратегічних вартісних (фінансових) і натуральних показників і пропорцій.

Загалом політичне підгрунтя всього цього очевидне: як-то кажуть, підписали та й по всьому, а там хоч трава не рости. Адже саме з прийняттям бюджету всі пов'язують регулярність виплат зарплат і пенсій, можливості погашення з них попередньої заборгованості. Водночас щось не помітно прямо пропорційної залежності між цими явищами. Проте психологічний стереотип спрацьовує чітко: хотіли отримати бюджет — отримуйте який є, а тепер чекайте (хоч до другого пришестя) погашення заборгованості із соціальних виплат тощо. Одне слово, проблему великої соціальної значущості «розв'язано» дуже просто.

За такого підходу, справді, навіщо здійснювати трудомістку і копітку роботу з жорсткого «зчеплення» відповідних статей і показників бюджету із соціальними та науково-технічними пріоритетами й цілями розвитку економіки, структурно-інвестиційними програмами тощо (які, за ідеєю, закладають до програм уряду, хоча з точки зору реалій це, як ми знаємо, далеко не так)? А тим більше, навіщо кореспондувати бюджетний процес з розробкою стратегічних фінансових і натуральних пропорцій, під час якої аж ніяк не обійтися без балансових методів, довгострокових нормативів соціально-економічного розвитку тощо? Навіщо зайвий клопіт?

Та без цього клопоту нам аж ніяк не обійтися надалі, якщо ми хочемо мати бюджет, а не фантом.

ПО-ДРУГЕ, не було й немає наступності в самому бюджетному процесі. Саме тому, що всі наші бюджети приймали «на ура» методом «одобрямс», тобто не мали реального економічного навантаження, неможливо знайти будь-яку логіку переходу статей і викладок бюджету попереднього року у відповідні статті та викладки бюджету наступного року.

Тим часом, якщо бюджетний процес усе-таки відображає і фіксує соціально-економічні реалії, то така наступність обов'язково має виражатися в жорсткому кореспондуванні, взаємопогодженості таких стратегічних соціально-економічних параметрів, як обсяг і структура створюваних у національному масштабі товарів і послуг; доходи фізичних і юридичних осіб (особливо їх питома вага в обсязі планованого і реально створюваного ВВП); загальна величина і структура інвестиційних вкладів (внутрішніх і зовнішніх) у вітчизняну економіку; соціальні виплати, їх динаміка і відповідність потребам найменш захищених верств населення. Я вже не кажу про такі параметри, саме існування яких має бути немислиме без такої перманентної, щорічної «логіки переходу», як внутрішній і зовнішній державний борг, валютний, торговий і платіжний баланси держави, ставки податків, митні збори і тарифи, норми амортизації і т. ін.

Усі ці нормативи і показники, що є базовими під час формування бюджету будь-якого року, водночас мають бути дійсною (а не формальною) основою для розрахунку, визначення відповідних параметрів у наступні роки.

Але скажіть, шановний читачу, ви чули, щоб під час бюджетних слухань якогось там року використовували бодай якісь попередні позитивні розробки у сфері соціальної, інвестиційної, зовнішньоекономічної, податкової, кредитно-фінансової, митної політики? Аж ніяк ні: є суто формальне, «косметичне» коригування минулорічних бюджетних параметрів, показників і нормативів (без якогось там їх глибокого і змістовного аналізу, відокремлення «полови від зерен») — і всі ці матеріали уряд кидає «в топку» парламентських дискусій і суперечок (що мають, до того ж, як правило, політичний підтекст), під час яких початкове смислове навантаження найважливіших соціально-економічних параметрів (про які йшлося вище) поступово просто забувається...

ПО-ТРЕТЄ, жодний із прийнятих бюджетів, будучи «каліфом на годину», як і бюджетний процес загалом, не відіграють ніякої ролі в державному регулюванні соціально-економічних процесів (я вже промовчу про прогностичну функцію бюджетного процесу, що її активно використовують у всіх розвинених країнах для вдосконалення державного регулювання).

Мабуть, не в останню чергу так у нас відбувається тому, що де-факто бюджетний процес існує сам по собі, а державне регулювання — саме по собі, виконавча влада загалом може в кращому разі оперативно реагувати на розв'язання якихось поточних проблем, практично не займаючись питаннями стратегічного порядку.

Отож не випадково у окремих ланок державної виконавчої влади (міністерства, відомства, регіональні органи) до бюджетного процесу, як сказав поет, «отношение плевое». Вони чітко діють за принципом радянського громадського харчування минулих років: що не даси —усе з'їдять. Адже справа останніми роками доходить до анекдотів: початкові сумарні заявки, що їх подають міністерства і відомства до Мінфіну , у 3,5—4 рази (!) перевищують плановану доходну частину бюджету, будучи часто на третину (!) більше від усього ВВП, який передбачено виробити того чи того року. Таких «дутих» цифр, як мені здається, не було навіть за пріснопам'ятних держпланівських часів загального «потьомкінського села».

До речі, нестикування між бюджетним процесом і державним регулюванням, що фіксувалося зрештою в неможливості через державний бюджет визначити реальність і дійовість виконавчої влади, найзгубніше впливає на те, що ми постійно маємо справу з «пожежними варіантами» проектів бюджету. Уникнути цієї галасливої, але такої, що нічого позитивного не дає, «навколобюджетної метушні» можна, маючи місяців шість-сім до прийняття бюджету. По-перше, маючи орієнтовні загальний обсяг і структуру бюджету наступного року, а по-друге — прогностичні дані щодо стратегії розвитку кожної підсистеми всього соціально-економічного комплексу держави: матеріальна сфера (із спеціальним виокремленням стратегічних, базових галузей та інвестиційного комплексу); галузі виробничої інфраструктури (транспорт, інформатика, зв'язок та ін.); соціальний комплекс.

Але мало мати такі прогностичні дані — їх треба жорстко «зав'язати» одне з одним. Тільки так, а не інакше.

Якщо «зав'язка», про яку йдеться, буде достатньо об'єктивна, тобто така, що відображає реалії можливої структурної динаміки, а звідси зміни в доходній частині бюджету (з урахуванням, звісно, нововведень у податковій, процентній, митній політиці), то можна отримати цілком реальне уявлення і про витратну частину бюджету.

Ви запитаєте: а ціни? Справді, спочатку такі розрахунки доцільно здійснювати в порівняльних цінах. У подальшому прогнозується динаміка цін (це нині зробити простіше, аніж у минулі роки, бо темпи інфляції усе ж таки істотно впали) і розрахунки переводяться у площину фактичних цін.

Звичайно, така схема — не догма. Цілком можливі (і навіть бажані) розумні корективи. Але вона, мені здається, крім усього іншого, несе в собі ще й ось таке раціональне зерно. Вперше з'являється можливість більш-менш об'єктивно визначити розміри дефіциту держбюджету, відійти від нашої нинішньої згубної практики, коли заздалегідь установлюють граничний дефіцит держбюджету (в тому числі й за рекомендаціями МВФ), а потім усі без винятку витратні й доходні статті «підганяють» під цей штучно визначений дефіцит.

Він, до речі, нагадує «дірку від бублика». Але дірка бо виходить як побічний «продукт» хлібовипікання — не задля неї здійснюється цей процес. А в нас усе поставлено так, що бюджетний процес здійснюється саме задля цієї «дірки від бублика» — заздалегідь визначеного кимось дефіциту держбюджету.

Пропонована вище схема передбачає протилежне: спочатку визначають доходну і витратну частини бюджету (спершу в незмінних, а потім у фактичних цінах) і тільки після цього — дефіцит. Думається, що це дало б змогу поставити бюджетний процес з голови на ноги.

Щоправда, є тут один досить принциповий момент, який аж ніяк не можна обійти увагою. Це — проблема витрат у соціальному комплексі держави, яка в методологічному плані, в свою чергу, буквально «впирається» в питання взаємовідносин державного і місцевих бюджетів.

Я ніколи не був прихильником сліпого та абстрактного копіювання чужого досвіду, а тим паче безоглядного наслідування порад західних фінансових організацій та експертів. Але не треба й велосипед винаходити. Тому досвід розвинених країн у бюджетному процесі в певні моменти корисний.

Передусім американська модель взаємовідносин фінансових фондів (бюджетів) різних рівнів. Це «багатоповерхова» система, до якої входить федеральний бюджет, бюджети 50 штатів, 19 тис. муніципалітетів, 17 тис. місцевих самоврядувань, 15 тис. шкільних округів, 29 тис. спеціальних районів, 3 тис. округів.

І ось що цікаво: федеральний бюджет пов'язаний з місцевими бюджетами вкрай обмеженими відносинами. Інакше кажучи, має місце мінімальне фінансове втручання федеральних органів державної виконавчої влади до місцевих програм урядів штатів і органів місцевого самоврядування. Очевидно, можна виокремити лише три позиції, пов'язані з наданням федеральних коштів місцевим бюджетам: медична допомога найменш забезпеченим сім'ям; розвиток соціальної інфраструктури в найбідніших штатах; фінансування місцевих проектів, пов'язаних із будівництвом доріг і мостів. І все. В іншому — максимальна фінансово-бюджетна автономія територій усіх видів і рівнів. Отже, йдеться про жорстку і суворо цільову систему централізованого фінансування соціальних потреб регіонів і територій.

Принципово інша модель у Франції. Тут також багаторівнева система функціонування та відтворення фінансових фондів — бюджетів усіх видів і рівнів. Окрім центральної ланки всієї фінансової системи —держбюджету, є бюджети регіональних структур (територіальних органів державної виконавчої влади), а також 95 департаментів і приблизно 38 тис. комун.

При цьому більш як 30% (!) видатків бюджетів місцевих самоврядувань (так само як і дефіцит) покриваються централізованими коштами. Що ж до надходжень від місцевих податків, то вони покривають десь 50% видатків регіональних бюджетів, а доходи від муніципальної власності і місцевого господарства — тільки 10% витратної частини бюджетів комун.

Навіщо я про це? Та тому, що від того, яку модель взаємовідносин державного і місцевих бюджетів ми врешті-решт оберемо (а це вже зробила переважна більшість країн світу), дуже багато що залежить.

Бути чи не бути надалі «бюджетним війнам»?

Чи стояти регіонам, як і раніше, з «простягнутою рукою» перед центром, щоб розв'язати свої нагальні соціальні проблеми?

Чи вдасться зняти надзвичайне навантаження на держбюджет у частині величезних і непідйомних витрат на соціальну сферу або економічно примусити «покрутитися» у цьому питанні регіональну владу всіх видів та рівнів, і тим самим «розвантажити» наш доволі обтяжілий державний бюджет?

Мені здається, що, зважаючи на нинішній фінансовий стан держави, перевагу слід надати американській моделі взаємовідносин бюджетів усіх видів та рівнів. І лише надалі, коли ми станемо на ноги, можна зупинитися на іншій.

Але вибирати треба, бо в нас нині якийсь дивовижний симбіоз. Адже якщо охарактеризувати нинішній стан справ у взаємовідносинах державного і місцевих бюджетів, то найбільш доречний тут вислів на кшталт «ні миру, ні війни». Скажімо, формально держбюджет—97 істотно розширює фінансові можливості і потенціал територій. Наприклад, податок на прибуток підприємств, податок з фізичних осіб і акцизний податок тепер у повному обсязі залишатимуться в місцевому бюджеті.

Здавалося б, непогано? Та це лише на перший погляд. Адже, приміром, податок на прибуток суб'єктів господарювання тільки тоді буде гарантованим джерелом надходжень до місцевого бюджету, коли, по-перше, стабілізується і почне розвиватися матеріальне виробництво; а по-друге, коли паралельно у масовому порядку розвиватимуться інші доходні види і сфери діяльності (а не їхні окремі, часом дуже вузькі, сектори). Те саме стосується й податку з фізичних осіб: за нинішнього масового зубожіння населення, повсюдних кількамісячних затримок з виплатою зарплати тощо важко собі уявити цей податок як стабільне й солідне джерело наповнення місцевих бюджетів.

Цілковито очевидна за такої постановки питання подальша логіка подій: неминуче збіднення місцевих бюджетів безперечно спонукатиме місцеві власті всіх видів і рівнів на істотне збільшення

а там хоч трава не рости,

або Чи потрібен нам бюджет будь-що?

ставок із зазначених місцевих податків і зборів. Після цього на передбачуваному зменшенні податкового преса можна буде поставити хрест, так само, як і на розвитку великих підприємств матеріальної сфери, дрібного і середнього бізнесу, фермерства тощо на відповідних територіях.

Одне слово, знову в нас все вийде з точністю до навпаки: замість розвитку на грунті нібито планованого розширення фінансово-бюджетної самостійності регіонів, місцевого підприємництва й економіки регіонів у цілому, покращення на цій основі наповнюваності місцевих бюджетів і розв'язання соціальних проблем, що накопичилися, — знову стагнація вітчизняного товаровиробництва з усіма наслідками, що звідси випливають.

Ось вам і вся ідеологія бюджетного процесу: як-то кажуть, «хотіли якнайкраще, а вийшло, як завжди». А держава, цілковито забравши собі таке чітко гарантоване джерело бюджетних надходжень, як ПДВ, знову посіяла «грона гніву» у взаємовідносинах центру й територій, так само, як і всередині самих регіонів.

Причому ситуація буде, найімовірніше, навіть гірша, ніж торік. Адже тоді місцевим бюджетам залишили вагому частину від ПДВ. Тепер цього гарантовано джерела наповнення просто не буде.

То яку модель взаємовідносин бюджетів різних рівнів ми маємо? Дуже специфічну: формований на стабільно-пріоритетній і гарантованій основі держбюджет і вочевидь куці регіональні бюджети, що свавільно змушують місцеву владу всіх видів і рівнів діяти надалі відповідно до психології розбійника з великого шляху (щодо населення відповідних територій, а також промисловців і підприємців).

Тобто до жодного з двох описаних вище міжнародних стандартів взаємовідносин державного і місцевих бюджетів ми навіть близько не дотягуємо. А визначитися треба було вже вчора — час не чекає.

До речі, з цією проблемою впритул постає й проблема так званих позабюджетних фондів. Хоча вони так і називаються, та це, по суті, невід'ємна частина зведеного бюджету України. І справді, якщо це гроші платників податків (а так воно і є), то ці кошти об'єктивно (хочуть того їхні «господарі» чи ні) пов'язані з розподілом (перерозподілом) ВВП України. Інакше кажучи, позабюджетні фонди належать до того типу економічних відносин, що опосередковують перерозподіл ВВП. Але є єдиний суспільно-фінансовий інститут, який комплексно (через грошовий обіг) відображає такий тип економічних відносин — зведений бюджет України. Тому нічого страшного немає в тому, щоб позабюджетні фонди напряму використовувалися для покриття найважливіших витратних статей бюджету, надто щодо соціальних витрат.

Як то кажуть, та ба! Відомча та регіональна еліти хочуть уже на законодавчому рівні надати цим фондам статусу незалежного фінансово-суспільного інституту. А де-факто ці величезні кошти давним-давно стали горезвісними «тумбочками» для всіх видів еліт. І скільки тут навернуто беззаконня і сваволі, одному Богу відомо. Нині в Україні десятки позабюджетних фондів різних рівнів і видів (державні цільові і нецільові, муніципальні і регіональні тощо). А за деякими оцінками, цих украй слабко контрольованих фінансових інститутів не менш як сто. Причому тут послаблено не лише контроль, а й державне регулювання. Що робити? Треба виходити з того, що зведений бюджет України — це національна власність, і невід'ємною складовою частиною її є позабюджетні фонди всіх видів і рівнів (державні, в тому числі цільові, регіональні, муніципальні тощо). Тоді, передусім, слід різко скоротити всі види позабюджетних фондів і принципово змінити спрямованість їх діяльності. У розвинутих країнах цільовою функцією таких фондів є соціальне страхування. І вони називаються не позабюджетними, а спеціальними урядовими або муніципальними фондами. Це вищою мірою принциповий момент, бо такий статус вимагає їх долучення до зведеного бюджету держави. Приміром, у Великобританії всього кілька позабюджетних фондів: зведений, резервний, загальнодержавного страхування і фонд страхування від нещасних випадків на виробництві.

Така сама картина й у Франції. Там місцеві бюджети всіх видів та рівнів в обов'язковому порядку складаються з двох невід'ємних частин: бюджети поточного функціонування і бюджети інвестицій. Непогано було б використати цей досвід і в нас. А надто, якщо зважити на нашу справді катастрофічну ситуацію в інвестиційному комплексі.

Як свідчить світовий досвід, найбільш неефективними і, ніде правди діти, корумпованими напрямами використання державних коштів є дотаційні виплати і пряме фінансування збиткових підприємств і цілих галузей; так звані відомчі «капіталовкладення»; нескінченні, непомірні і безконтрольні «кредитні лінії в АПК». Вже маючи сумний досвід використання державних кредитних коштів в АПК минулих років, коли ці величезні суми напряму розтринькувалися і взагалі не доходили безпосередньо до сільських товаровиробників, слід надзвичайно ретельно контролювати цільове використання позички НБУ в 1,6 млрд. грн. терміном на п'ять років під укладення договорів на закупівлі за держконтрактом сільгосппродукції.

Але ж усі чудово знають, що такі витрати в держбюджеті —це нерідко оплата рахунків ідеологічної, моральної і політичної підтримки регіональних, промислових, аграрних тощо лобістів. Рівною мірою все сказане стосується й таких, що формуються в складі держбюджету, — інноваційного фонду, фонду розвитку ТЕК, промисловості тощо.

Гадаю, що доти, доки в країні не відбулася реальна структурна перебудова, вкладати величезні суми централізованих коштів, які, що найголовніше, рік у рік збільшуються, в нереформовані АПК, вугільну промисловість, ВПК, житлово-комунальне господарство вкрай нераціонально і безперспективно. Це — що лити воду в бездонну діжку.

Але потрібні реформи не лише у сфері матеріального виробництва. Хіба мало зайвих і дублюючих бюрократичних ланок у війську, правоохоронних органах тощо, які нерідко перетворюються на некеровані і утриманські структури? Адже не можна, врешті-решт, відкрито демонструвати «бюджетну» прихильність до силових структур, мало дбаючи про ефективність їх функціонування. Спочатку все ж таки потрібно реформування і лише потім ефективна державна підтримка оновленим сферам і галузям. Інакше тенденція до нескінченного «поглинання» дедалі більших обсягів вельми бідних загалом бюджетних коштів (за постійно зменшуваної при цьому ефективності їх докладання) неминуча.

І по приклади далеко ходити не треба. Візьмімо хоча б «епопею» з комплексною статтею витрат у складі держбюджету «Народне господарство у цілому». В одному з перших варіантів проекту бюджету—97, поданому Кабміном, величину цієї статті було визначено в 3,8 млрд. грн. (це при тому, що Комісія Верховної Ради України з питань бюджету запропонувала цю величину обмежити 3,5 млрд. грн. І цю пропозицію схвалив парламент).

Але найцікавіше полягає в тому, що в остаточно прийнятому Верховною Радою України 27 червня поточного року бюджеті на 1997 рік витрати на фінансування народного господарства визначено в 5,5 млрд. грн. Виконавча влада все ж перемогла!

Гадаю, що це піррова перемога. І справді, кому взагалі потрібне збільшення вкладень матеріальних і фінансових ресурсів у народне господарство за постійного падіння абсолютних і відносних величин, що характеризують витрати в складі держбюджету на науку, культуру, медицину тощо? «Самоїдство» якесь, відверто кажучи! Нібито сфера виробництва існує сама по собі, а соціальна — сама по собі. Тоді в чому сенс і призначення самої матеріальної сфери: «спалювати» у дедалі більших масштабах матеріальні, енергетичні та інші ресурси або, в кінцевому рахунку, працювати на соціальну сферу?

Вочевидь, під час формування держбюджету має в обов'язковому порядку визначатися соціальна й економічна ефективність додаткових витрат на фінансування народного господарства, тобто потрібно враховувати зворотний зв'язок цих витрат з розвитком соціальної сфери. Це стосується й інших таких витратних статей у складі держбюджету. Адже не можна зрештою весь час «економити» на вчителях, лікарях, учених, працівниках культури й мистецтва (знищуючи тим самим, до речі, перші й кволі паростки того, що в усьому світі називається «громадянське суспільство»), «роздмухуючи» при цьому масштаби недбалого і дедалі обтяжливішого для народу України «котлованобудування» у сфері матеріального виробництва. Незважаючи на те, що через бюджет «прокручується» дедалі більша частина зароблених у країні грошей (за явної, проте, тенденції зниження ефективності їх використання), роль і значення реальних інвестиційних ресурсів постійно зменшується. причому це стосується як бюджетних (державних) інвестиційних ресурсів, так і відповідних ресурсів суб'єктів господарювання найрізноманітніших форм власності.

Що ж до бюджетних інвестиційних ресурсів (витрат), то величина «чистих нагромаджень» (державні капіталовкладення) в загальній сумі витрат бюджетів останніх років становила в середньому 4—5%, а в обсязі ВВП — в межах 1,5—2%. Багато це чи мало? Надзвичайно мало, коли зважити на дві обставини:

а) загальний обсяг капіталовкладень за 1991—1996 роки зменшився на 70—73%;

б) щоб говорити про реальні структурні перетворення, частка «чистих нагромаджень» у витратній частині держбюджету і в обсязі ВВП має становити не менш як 10—12 % і 4,5—6%.

З точки зору економічного сенсу бюджетний процес в Україні характеризується «проїданням» інвестиційних ресурсів усіх видів і форм (фінансові, матеріальні, трудові), відсутністю бодай трохи конструктивного для розвитку вітчизняної економіки їх запасу, нагромадження.

Що ж до мікрорівня, то внаслідок надто тяжких прорахунків у податковій і фінансово-кредитній політиці суб'єкти господарювання всіх форм і видів (комерційні банки включно) не мають нині коштів для підтримання хоча б простого відтворення. Це чітко видно із структури грошової маси в нашій національній економіці. Структура ця має очевидний ухил у бік оплати населенням гостро потрібних товарів і послуг; при цьому перманентно падає питома вага нагромаджень суб'єктів господарювання, тобто величина кредитно-фінансових ресурсів суб'єктів господарювання і комерційних банків. Нині частка оборотних капіталів у грошовій масі — в межах 48—50%. Цього вочевидь замало для нормального ведення господарчих справ.

Поставмо наше споконвічне запитання: «Що робити?» (друге наше споконвічне питання «Хто винен?» залишмо для нащадків).

На мою думку, вкрай важливо вирішити отаке триєдине завдання:

а) ліквідувати прихований дефіцит у бюджеті, заздалегідь на офіційному рівні оголосивши його реальну величину;

б) приступити нарешті до формування ефективного і гнучкого ринку цінних паперів, відмовившись від такого його «ерзац-замінника», як ринок облігацій внутрішньої державної позики (ОВДП);

в) інтенсифікувати сам інвестиційний процес за рахунок принципової зміни ролі в ньому банківської системи, залучення коштів від приватизації, зовнішніх запозичень.

Прихований дефіцит бюджету (а сьогодні його величину експерти оцінюють у 15—16 млрд. грн.) у самому «зародку» губить будь-які потенційні можливості відродження інвестиційного процесу (а відтак і структурних реформ). Та й відкіля взятися коштам на розширене відтворення, коли наперед відомо, що фізичні (а не плановані) витрати будуть перевищувати фактичні доходи не на величину офіційно встановленого законодавчим шляхом дефіциту держбюджету, а на значно більшу величину (в межах 15—16 млрд. грн.)?

Ураховуючи цю величезну суму, а також кількість «дірок» у нашому бюджеті, стає цілком очевидно, що при такій постановці питання про інвестиційні проблеми просто «забудуть», як уже не раз було в недалекому минулому.

Стосовно ринку цінних паперів і банківсько-кредитної системи, ролі, яку вони мають відігравати в бюджетному процесі, то це тема окремої статті.

І на закінчення не можу не сказати ще про один момент, який має найбезпосередніше відношення до ідеології бюджетного процесу. Зараз багато говорять про бюджет розвитку. Під час обговорення в парламенті бюджетної резолюції-98 не раз висловлювалася думка, що дефіцит держбюджету саме і повинен дорівнювати бюджету розвитку.

Воістину добрими намірами дорога в пекло вимощена! Адже за сьогоднішнього ставлення до витрачання бюджетних коштів, за нашої нереформованої економіки так званий бюджет розвитку (хочуть того його прибічники чи ні) стане ширмою для ще більш неефективного використання державних коштів, а звідси — гальмом для реального реформування економіки. Бо немає хоч якихось гарантій, що дефіцит держбюджету буде спрямовано на розвиток національної економіки, а не «пущено за вітром», як уже не раз бувало.

Висновок: об'єктивний стан економіки України постійно погіршується.

Але є не менш вагомі «суб'єктивні» мотивації, що мають, зокрема, пряме відношення і до недосконалості методології бюджетного процесу.

Хіба не впливає прямо і безпосередньо на вкрай неефективне використання державних коштів (а звідси: на «роздування» як офіційного, так і прихованого дефіциту) та обставина, що Мінфін спускає ліміти фінансування міністерствам і відомствам, а останні, по суті, формують бюджет на основі завищених у декілька разів заявок? На що в подібних умовах піде дефіцит бюджету або його частка: на розвиток вітчизняної економіки чи на задоволення амбіцій відомчого лобізму та егоїзму?

А чого вартий інститут так званих уповноважених банків, на рахунках яких величезні кошти бюджетних організацій та установ, причому ці кошти комерційні банки використовують як кредитні ресурси, а обслуговують з численними порушеннями чинного законодавства. Доти, доки бюджетні кошти не проходитимуть через казначейство, про якийсь бюджет розвитку годі й говорити. Ось коли перейдемо на казначейський спосіб виконання бюджету, тоді й розмова буде інша.

І про «суб'єктивні» чинники дещо іншого порядку. У доповіді Всесвітнього економічного форуму на 1997 рік (Давос) підкреслюється, що найбільш активним негативним чинником перехідних економік країн Східної Європи є цілковите беззаконня. Уряди цих країн, як зазначають давоські економісти, не роблять реальних зусиль до зниження рівня бюрократичної корупції, встановлення справедливого порядку приватизації. Причому Україна (так само, до речі, як і Росія) отримала найгірші оцінки з таких показників, як ухиляння від податків, хабарництво, втручання владних структур у зміну вже укладених контрактів, безпорадність правоохоронних органів, тиск організованої злочинності.

Так ви думаєте, що в подібних умовах офіційний, а тим паче прихований дефіцит держбюджету не є тією узаконеною індульгенцією, яка «прощає» багато з перелічених вище «гріхів» нашого соціально-економічного буття? Є, та ще й якою мірою! То чи не законсервуємо ми на десятиріччя ці гріхи, якщо на офіційному рівні визнаємо, що наш бюджет — бюджет розвитку саме і дорівнює дефіциту держбюджету?

Валентин СИМОНЕНКО,
народний депутат України,
доктор економічних наук.

Точка опори — в «точковій»

Нею може стати Одеський морський порт

Проблема

ОДЕСЬКИЙ морський торговий порт, який відзначив 1994 року свій двохсотрічний ювілей, — сучасний порт, що не замерзає, з вантажообігом майже 20 мільйонів тонн, відомий у ділових колах і судноводіям усіх країн світу. Портовики Одеси мають великий досвід перерobки найрізноманітніших вантажів: зернових, металу, цукру-сирця, паперу, генеральних і швидкопсувних вантажів, у контейнерах і мішках... Одне слово, практично всього асортименту зовнішньоторговельних і каботажних вантажів. Потенційні можливості порту дедалі зростають: після модернізації став до ладу причал № 4 завдовжки майже 300 метрів, на відвойованій у моря території освоюють відкриті складські майданчики Карантинного молу, побудовано критий склад для переробляння паперу, модернізують причали нафтогавані порту, його інфраструктуру.

Останніми роками, однак, структура вантажообороту порту значно зменшилася, його обсяги з незалежних від нього причин зменшилися. Виробничі потужності не завантажені сповна, а держбюджет у результаті недоодержує значні суми відрахувань з прибутку. Для ефективної роботи порту потрібні вантажі.

— І один із шляхів збільшення обсягів вантажопереробки, а отже, і розширення можливостей подальшого розвитку і реконструкції порту — створення тут вільної економічної зони, порто-франко, — каже начальник Одеського морського порту **Микола ПАВЛЮК** (на знімку). — Фахівці ПівденНДІМФу, ЧорноморНДІпроекту, Інституту проблем ринку НАН і нашого порту розробили техніко-економічне обґрунтування доцільності створення ВЕЗ, а також проекти основних нормативних документів, що регламентують її діяльність: закон про ВЕЗ Одеського морського порту, положення про статус зони і системи управління нею. Економіко-правовий статус зони порто-франко визначено, виходячи з чинного Закону «Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон» і Концепції створення спеціальних (вільних) економічних зон в Україні, схвалений постановою Кабінету міністрів від 14.03.1994 року, де передбачено створення ВЕЗ і в Одеському порту. Хочу підкреслити, що проект створення порто-франко на території нашого підприємства відповідає загальній меті організації вільних економічних зон в Україні і визначається конкретними потребами і можливостями самого порту.

— Як відомо, зону порто-франко мають намір розташувати на Карантинному молу. Чому, Миколо Пантелеймоновичу, обрано саме такий варіант?

— Він оптимальний, бо відповідає сукупності конкретних умов Одеського порту. ВЕЗ має локальний, точковий характер. Площа зони, яка повинна мати митну огорожу, становить майже 30 гектарів. Загальна довжина причального фронту (причали № № 1—4) — 800 погонних метрів. Порто-франко плановано як зону зовнішньоторговельного типу, тобто спеціалізуватиметься на перевалці та зберіганні контейнерів (включаючи їх комплектацію, розкомплектацію тощо) і різних генеральних вантажів, а також на виконанні інших операцій з вантажами (товарами), властивими даній категорії ВЕЗ. Розрахунковий вантажообіг — 1,7 мільйона тонн.

— Що конкретно має ввійти до зони?

— Насамперед — наявний контейнерний термінал, відкриті складські площі, причали № № 1—4 та розташовані на території Карантинного молу служби порту. Територію молу фактично вже пристосовано до умов ВЕЗ. Нині тут експлуатують складські площі, завантажують судна хімвантажами, вантажать і розвантажують судна типу «ро-ро», провадять усі роботи з контейнерами міжнародного стандарту. Тут є сучасна інфраструктура водопостачання, водовідведення, енергопостачання і зв'язку, достатня кількість залізничних колій, потужне перевантажувальне обладнання. Територію майже зусібіч оточує море, що зводить до мінімуму витрати на митну огорожу.

— Отже, ВЕЗ могла б функціонувати відразу після її юридичного оформлення?

— Цілком правильно. Хоча це не виключає подальших конкретних кроків з її облаштування і розвитку. Необхідний обсяг капіталовкладень у зону згідно з ТЕО визначено у 70 мільйонів доларів США, при цьому витрат бюджету, наголошую, на її створення не передбачено. Вже віднайдено зовнішні джерела фінансування і збудовано на цій території об'єкти на загальну суму 10 мільйонів доларів. Зважаючи на вартість наявних об'єктів, що входять до зони, загальна вартість основних виробничих фондів її становить 98 мільйонів доларів США. Економічні розрахунки кількох рівнів, в тому числі розрахунки експертів Європейського банку реконструкції і розвитку, підтвердили доцільність створення ВЕЗ порто-франко та її ефективність. Термін окупності капітальних вкладень у зону становитиме загалом 6,4 року. А щорічні надходження до бюджету — 7,7 мільйона доларів США.

У разі позитивного вирішення питання про створення зони, а ми дуже сподіваємося, що це буде зроблено вже на нинішній сесії Верховної Ради, передбачено оперативно провести низку початкових організаційних заходів: створити орган господарського розвитку зони і управління нею, розробити комплект відомчих і локальних нормативних актів, провести тендер для українських та іноземних інвесторів на створення окремих об'єктів зони і «навколозональної» інфраструктури.

— На якій правовій, економічній і управлінській основі діятиме ВЕЗ?

— У ній передбачено режим рівності всіх форм власності та підприємництва, рівності українських та іноземних суб'єктів економічної діяльності. В зоні має діяти пільговий митний режим. Для суб'єктів економічної діяльності та інвесторів передбачено згідно з законом України про загальні засади функціонування ВЕЗ пільги з оподаткування. Має бути гарантовано всебічний захист інтересів і майна юридичних та фізичних осіб. Органом господарського розвитку і управління може бути або дирекція ВЕЗ у складі Одеського морського порту, або окрема юридична особа — акціонерне товариство з часткою порту (тобто держави) не менш як 50 відсотків. Важливо зазначити, що основні фонди порту не передаватимуть у власність цього АТ, внеском порту будуть пов'язані з основними фондами майнові права, а саме: право оренди основних фондів. Тобто замість орендної плати порт одержуватиме від АТ дивіденди, а АТ, у свою чергу, здаватиме в оренду основні фонди порту, розташовані на території ВЕЗ, безпосередньо її користувачам. Це означає, що порт повинен мати право без узгодження з Фондом держмайна, яке передбачене загальним законодавством про оренду, надавати свої основні фонди в оренду в зв'язку з діяльністю порто-франко. Окрім того, на відміну від чинних загальних правил, має бути можливість встановлення орендної плати без обмежень її розмірів.

— Якщо ви передбачаєте винятки з уже наявних правил, отже, потрібні нові законодавчі акти?

— Саме так. Реалізація проекту залежить від ухвалення Верховною Радою відповідного закону. Міжвідомча комісія з розгляду і підготовки документів щодо створення спеціальних (вільних) економічних зон в Україні ще 21 грудня 1995 року ухвалила рішення погодитися в основному з проектами закону і положенням про ВЕЗ порто-франко Одеського морського порту і запропонувала узгодити у встановленому порядку пакет документів з міністерствами і відомствами для подальшого подання у Кабінет міністрів і Верховну Раду України. Нині візи всіх відповідних міністерств і відомств є. З юридичної точки зору, в проекті лише такі положення, які або встановлюють відхилення від загального законодавства, або викладають специфіку організації зони. Отже, ті положення, які не врегульовано в проектах, регулюватимуться чинними загальними нормами законодавства. Так, проекти не передбачають змін у системі управління портом, що її визначено Законом «Про транспорт», Положенням про Міністерство транспорту і Положенням про Державний департамент морського і річкового транспорту, в тому числі щодо здійснення контролю ефективності використання і збереження закріпленого за портом державного майна, щодо участі у формуванні ставок портових зборів і встановлення тарифів на роботи і послуги, виконувані Одеським портом.

— Тож за чим затримка?

— На жаль, такі юридичні питання в процесі підготовки і узгоджень усіх без винятку нині поданих проектів зон переросли в серйозну проблему. Вона виникла, як мені відомо, і стосовно нової редакції «базового» закону, ухваленого 1992 року. Це добре видно на прикладі проекту порто-франко в нашому порту. Після схвалення проекту у Міжвідомчій комісії його візували, як я вже казав, у міністерствах і відомствах. Усі конструктивні зауваження і пропозиції фахівців було вдячно прийнято, внесено відповідні корективи. Формальні причіпки також приймали — заради врятування проекту. Але річ зовсім не в тому. Майже в усіх відомствах ми чули стереотипний вердикт: «Завізувати не можемо, бо проект не відповідає чинному законодавству», а далі наводили порівняльний перелік. І — край. У ході узгодження, з яким зволікали півтора року, із проекту закону вихолощували одне за одним майже всі відповідні нормативні положення, в тому числі щодо податків, валютно-фінансових, банківських питань, митного регулювання. Невже так само узгоджуються і проекти інших законів? Адже нові закони зазвичай не відповідають чинним, а нерідко потребують їх повного або часткового скасування. Окрім того, у законотворчості, як я розумію, широко застосовують принцип єдності та диференціації, тобто є загальні правові норми і спеціальні норми-винятки, адресовані обмеженому колові осіб або розраховані на обмежену сферу відносин. Іншими словами, допускається «мирне співіснування» і паралельна дія правових норм, що суперечать одна одній, — і це нормально.

— Ви вважаєте, що так має бути і в даному разі?

— Законодавство про ВЕЗ — промовистий приклад диференціації правових приписів. Цей принцип закріплено в «базовому» законі 1992 року, згідно з яким на території зон чинне законодавство України з урахуванням особливостей, передбачених тим самим законом або законом про конкретну зону (стаття 4). Статтями 12—14 закону 1992 року передбачено створення сприятливих митних умов і режиму митного обкладання, пільгового режиму, умов і рівня оподаткування, специфічних пільгових валютно-фінансових умов, специфічних, знов-таки, банківсько-кредитної системи, системи страхування, умов окремих видів платежів і системи державного інвестування. Які вони, ці специфічні та пільгові умови, визначає Верховна Рада шляхом ухвалення окремого закону для кожної ВЕЗ (стаття 2). Ніде в світі немає якихось шаблонів, стандартів для ВЕЗ. Навіть тип зони є умовною категорією і слугує лише сходинкою підходу до визначення статусу конкретної зони, а статус цей може бути лише індивідуальний. Штучність виникнення кожної конкретної ВЕЗ, відсутність типового режиму (можливі лише законодавчі «загальні засади» для всіх ВЕЗ), індивідуальність поєднання суто ринкових методів і державного протекціонізму — саме в цьому сутність ВЕЗ будь-якої різновидності. Саме тут починаються відмінності ВЕЗ від підприємств різної форми власності.

— Поширилася думка про те, що специфіку правового регулювання конкретної ВЕЗ слід було б відобразити не в спеціальному законі про цю ВЕЗ, а в загальному законодавстві про оподаткування, митний, земельний, валютний та інші режими...

— У цьому разі необхідно або підганяти під шаблон усі створювані в майбутньому ВЕЗ, що було б профанацією самої їх ідеї, або до загальних нормативних актів включати перелік конкретних зон з описом для кожної її особливостей, що переобтяжувало б загальне законодавство. Врешті-решт, можна щодо кожної конкретної ВЕЗ приймати кілька окремих законів з податкового, земельного, митного, валютного регулювання тощо, а у відповідних загальних законах зробити посилання на ці конкретні

вільній економічній зоні

закони. Такий прийом юридичної техніки підготовки документів уже застосовано в аналогічній ситуації щодо економічної зони «Сиваш» (стаття 22.5 Закону «Про оподаткування прибутку підприємств»). Але одна справа — експериментальна зона, а інша — точкові ВЕЗ, кількість яких в Україні може обчислюватися, коли брати до уваги офіційні пропозиції з місць, що вже надійшли, десятками. Навряд чи варто доводити очевидну доцільність об'єднання всіх специфічних умов кожної конкретної ВЕЗ у відповідних окремих «збірних» нормативних актах. При цьому для тієї чи іншої конкретної зони можуть і не передбачати податкову, митну або іншу специфіку залежно від економічних умов даної ВЕЗ. Цілком можливо також, що ця специфіка не потребуватиме ухвалення нормативного акта на рівні закону, а досить буде, скажімо, президентського указу або урядового рішення. До речі, для кожної із зон, очевидно, неминуче буде прийняття великої кількості нормативних актів на різних рівнях виконавчої влади — для регулювання специфічних моментів діяльності зони.

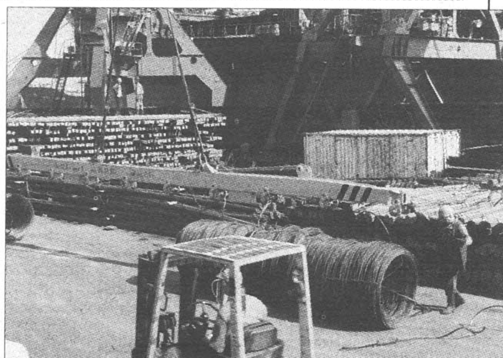
— **Зовнішньоекономічна ВЕЗ, як я розумію, — це такий тип вільної економічної зони, якому властивий режим спеціальної митної зони. У свою чергу, такий режим пов'язаний із встановленням митного кордону України. Було б логічне вилучення території ВЕЗ з режимом спеціальної митної зони із митної території.**

— Так і роблять, до речі, в деяких країнах. Але законодавство України, на жаль, не дає підстав для такого підходу, бо стаття 3 Митного кодексу ставить знак рівності між територією України і митною територією України. А в результаті товари, що є в зоні, розглядають як такі, що перебувають нібито за межами митної території України доти, доки вони перетнуть митний кордон із «зональної» митної території України на «незональну». Ця фікція призводить до змішування режиму вільної економічної зони з режимом ліцензійного митного складу. На наш погляд, потрібно було б чітко закріпити в Митному кодексі та в законодавстві про ВЕЗ положення про те, що в разі впровадження у ВЕЗ режиму спеціальної митної зони її територію вилучають із митної території України (залишаючися, звичайно, у складі державної території). Слід зазначити, що в законодавстві інших країн виведення таких ВЕЗ за межі митної території — звичайна справа. Так, стаття 6 закону Турецької Республіки № 3218 від 6.06.1985 року «Про вільні зони» встановлює, що «вільні зони вважають такими, що розташовані за межами митних кордонів». Аналогічний підхід відображено в законодавстві США (закон про зовнішньоекономічні зони і митний кодекс). До речі, у США нині функціонують 217 зовнішньоекономічних зон. Поза митною територією Британської Співдружності розглядається вільна економічна торгова зона Саутгемптон.

— **А що можна сказати про валютно-фінансові відносини в зоні?**

— Суб'єкти зони, відокремленої митним кордоном України, мають розглядатися як нерезиденти. Зрозуміло, щоб уникнути зловживань, валютний рахунок суб'єктам зони слід було б відкривати тільки в банках України, а за кордоном — за ліцензією НБУ, тобто в загальному порядку, передбаченому для резидентів України. Виходячи з такої само логіки, треба було б розглядати інвестиції суб'єктів зони в Україну як іноземні інвестиції, з усіма наслідками, що звідси випливають. Наприклад, підприємство, створене в Україні підприємством, яке діє в зоні, зможе бути за своїм статусом підприємством з іноземними інвестиціями. Такий принциповий підхід, можливо, стримував би відплив українського капіталу за межі України — в офшорні та інші зони. Така схема могла б, до того ж, сприяти інвестиційному забезпеченню тих підприємств України, на виробничій базі яких створюватимуть зони (скажімо, морські порти, аеропорти тощо).

— **Відомо, що низку транспортних шляхів України включено в мережу міжнародних транспортних коридорів. Зокрема, залізнична дільниця Роздільна—Одеса—Ізмаїл і автошляхова дільниця Любашівка—Одеса — до складу 9-го європейського транспортного коридору Гельсінкі—Київ—Бухарест—Александруполіс. На порядку денному — включення Одеси як одного з кінцевих пунктів залізничних і автомобільних маршрутів Євро-Азійського коридору і коридору Балтійське море—Чорне море та одного з пунктів залізничної і автомобільної магістралей причорноморських країн. Яке місце, Миколо Пантелеймоновичу, ви відводите в цьому процесі ВЕЗ Одеського порту?**

— Наявність у міжнародній транспортній мережі вільної економічної зони зі спеціальним митним і податковим режимом допоможе, безперечно, стимулювати будівництво та реконструкцію транспортних магістралей, а це, у свою чергу, дасть поштовх розширенню товаропотоку, зокрема контейнерних перевезень. ВЕЗ в Одеському порту значно пожвавить «навколозональну» ділову активність, сприятиме розвиткові товарно-біржової діяльності, банківсько-фінансової інфраструктури, транспортної мережі Одеси, реконструкції міського житлового і нежитлового фондів і новому будівництву, розв'язанню проблем зайнятості та інших нагальних проблем міста.

Нарешті, не треба забувати, що останнім часом у Причорноморському регіоні з'явилася або перебуває в стадії формування низка ВЕЗ зовнішньоекономічного типу: 4 — в Румунії, по одній — у Грузії та Росії; 6 — у Болгарії, 5 — у Туреччині. Належні умови, створювані в цих зонах, сприяють переспрямуванню товаропотоків у ці зони, а отже, відверненню їх від традиційних напрямів через південні порти України, зокрема через Одеський порт.

Результат негнучкої нормотворчої політики, бюрократизму та перестрахування, а тої байдужість до проблеми або її нерозуміння — це згаяний час, що на руку лише нашим конкурентам. А чого варті різні демагогічні залякування і примітивне навішування ярликів на кшталт «бандитські зони», коли йдеться про точкові зовнішньоекономічні зони? Наголошую, ВЕЗ — явище цілком нормальне і широко розповсюджене в усьому світі. І зволікання зі створенням їх у нас нічого, окрім величезної втраченої вигоди, Україні не обіцяє.

Інтерв'ю взяв **Георгій ВОРОТНЮК.**

Одеса.

Пул подрібнює каміння на шиї ЧМП

Ще один приклад нетрадиційного підходу до реформування в регіоні

Вітчизняний стиль

ОСТАННІМ часом з високих трибун чути чи то заклики, чи то самонавіювання: підтримуймо товаровиробників, особливо вітчизняних. Часом і самі товаровиробники вимагають від уряду, Президента або парламенту захисту. У стороннього може скластися враження, що проти українських виробників існує змова «темних сил».

Звісно, стимулювання відродження національного виробництва, справді, потрібна для всієї економіки річ. Ось тільки словами ще жодне підприємство не вдалося оздоровити. Потрібні не слова, а справи. Приклад такої справи в Одесі може служити наочною демонстрацією того факту, що врятування виробника перебуває в царині конкретного господарювання, реального бізнесу, а не захмарних вимог і політичних ігор.

Головна і найболючіша проблема нашого виробника — брак оборотних коштів, тобто грошей, потрібних йому для реконструкції, поновлення або перепрофілювання виробництва відповідно до ринкового попиту. Питання лише в тому, де ці гроші взяти? В усьому світі виробники йдуть у банк по кредит, але в нас банківська система ще недостатньо зміцніла, і тому банкіри воліють без особливого ризику кредитувати надшвидкі короткотермінові операції — торгівлю, операції з цінними паперами, фінансові спекуляції. От і сидить український виробник на старих зношених і нікому не потрібних основних фондах в очікуванні біля моря погоди.

На щастя, останнім часом з'являються проблиски надії і в цій сфері. Якийсь із банків рано чи пізно має ризикнути. Довгострокове кредитування — не тільки ознака надійності та далекоглядності самого банку, а ще й така собі громадянська позиція його керівництва. І ось перший вирішив серйозно зайнятися кредитуванням виробництва не новий комерційний, а колишній державний — «Укрсоцбанк». Він відгукнувся на пропозицію позбавити від боргів до місцевих бюджетів, що каменем висять на шиї, Чорноморське морське пароплавство.

Найбільша українська судноплавна компанія — ДСК ЧМП — у тяжкій і затяжній кризі. Борг іноземним кредиторам становить уже більш як 200 млн дол. І просвітку в погашенні заборгованості поки що не видно. Отож не могли розраховувати на повернення боргів і одеські обласний і міський бюджети. А винне їм пароплавство не багато не мало — 85 млн гривень. Мало того, від неплатежів потерпає і саме ЧМП, бо за несплату нараховують штрафні санкції, пеню та ін.

Кілька комерційних структур, об'єднавшись у пул, разом з ЧМП запропонували урядові, області та місту схему, за якої пароплавство звільняється від боргів, місцеві бюджети отримують змогу реалізувати соціальні програми, а побічно з'являються нова податкова база, нові робочі місця, в Україну приходять нові технології будівництва, ремонту доріг, дахів, шосейного покриття тощо.

Суть запропонованої схеми полягає в переуступанні боргів ЧМП зазначеному пулу. Останній на суму боргів бюджетам здійснює різні будівельні, ремонтні та інші роботи за відповідним переліком. Це й ремонт внутріквартальних проїздів, і покриття трас, і покрівельні роботи в установах культури, охорони здоров'я та освіти. Останні здійснюватимуть не по-дідівському, з допомогою рубероїду, а із застосуванням нових європейських технологій — відомого в світі матеріалу «єврогам».

Крім того, підприємства—учасники пулу мають намір організувати в Україні виробництво сучасних будівельних матеріалів, зокрема, «єврогаму», популярної на Заході шосейної світловідштовхувальної фарби, інших будматеріалів. Це, як мінімум, дає регіону більш як 3 тисячі робочих місць, а також відкриває нові експортні можливості.

Таким чином, пул, з одного боку, погашає борги бюджету, а з другого — надає нові роботи, що обкладаються новими податками. Як зазначив народний депутат України Віктор Шишкін — один із тих, хто першими підтримали цю ідею (до Кабміну пішло звернення 11 народних депутатів від Одеської області), в даному разі держава має подвійний зиск, бо безнадійні борги перетворюються на реально повернуті, а ЧМП отримує змогу дещо полегшити тягар численних боргів, і, що найважливіше — в області розвиватимуться нові виробництва, тисячі людей матимуть роботу, буде впорядковано об'єкти соціальної сфери.

Багато що в реалізації цієї програми залежало від «Укрсоцбанку», до якого звернулися учасники пулу по кредитування (40 млн грн.). До честі керівництва банку після перевірок і експертиз було прийнято рішення підтримати проект. Утім, підтримали його і Прем'єр-міністр, і міністри фінансів та транспорту, голова Національного банку, глава держадміністрації Одеської області і мер Одеси.

Чим спричинена така одностайна зелена вулиця? Адже навряд чи підприємства, які ввійшли до пулу, а це великі будівельні й туристичні компанії, діють з якихось благодійних поривань. Звісно, вони розраховують на прибуток у цій багатоходовій комерційній комбінації. Проте очевидність вигоди для місцевих органів влади, для керівництва взагалі, а також сміливість і нетрадиційність підходу — усе це зрештою і привело до такої рідкісної одностайності різних відомств.

Леонід БРОВЧЕНКО.

ПОНЕДІЛОК, 29 вересня

УТ-1

15.00 УТН
15.15 Анонс
15.20 Д/ф «Гніздо»
15.40 TV-історія
16.10 Анонс
16.15 Фінансовий огляд
16.25 Національний хіт-парад
16.30 Мультсеріал «Захисники каменів». 1 с.
17.00 Один із тисячі уроків
17.30 Молодіжний серіал «Індаба». 1 с.
18.00 УТН
18.15 Телесеріал «Таурус набирає силу». 1 с.
19.00 Анонс
19.15 Саме той
19.40 Авторська програма «Наші за кордоном»
20.05 Маски-шоу
20.40 Вечірня казка
21.00 УТН
21.45 Спортивний канал
23.55 Анонс
00.00 УТН
00.15 Міжнародний телевізійний фестиваль «Море друзів». Заключний концерт лауреатів та гостей фестивалю
01.30 Х/т «Витівки Скапена». 1 с.

УТ-2

Студія «1 + 1»

07.00 Інформаційно-розважальна програма «Сніданок з «1+1»
08.00 Серіал «Доктор Квін». 48 с.
09.15 Серіал «Марія». 20 с.

УТ-2

10.00 Телеанонс
10.05 Х/т «Мудромір». 1 с.
11.10 Закон є закон
11.15 Д/т «Бабин Яр. Правда про трагедію»
12.15 Музичні зустрічі. Композитор і педагог Валерій Подвала
12.50 Закон є закон
12.55 Т/ф «Барви парку»
13.05 Мигалки
13.55 Шлях до ринку
14.00 Х/т «Міраж». 1 с.
15.10 Закон є закон
15.15 Прогноз погоди
17.00 Освітній канал: Ліна Костенко. «Маруся Чурай». Доля української інтелігенції.
17.55 Закон є закон

Студія «1 + 1»

18.00 Молодіжний серіал «Перші поцілунки». 262 с.
18.30 Телесеріал «Династія». 21 с.
19.30 ТСН: телевізійна служба новин з Аллою Мазур
20.00 Продовження серіалу «Доктор Квін». 48 с.
21.00 Ток-шоу Миколи Вересня «Табу»
21.30 Прем'єра серіалу «Цілком таємно». 5 с.
22.30 Олександр Ягольник представляє музичний конкурс «Пісня року»
23.15 ТСН: телевізійна служба новин з Ігорем Слісаренком
23.30 У циклі «Монологи» — програма Віталія Вульфа «Срібна куля»

УТ-3

«ІНТЕР»

07.00 «Інтер» — анонс.
07.10 Соняшники.
08.00 Прогноз погоди.
08.20 Спорт-тайм.
08.55 Мелорама.
09.30 Гумористичний серіал «Полуничка». «Як вижити італійця».
10.00 - 18.45 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.45 Інтервісті.
18.55 Серіал «Дівчина на ім'я Доля».
19.30 Вгадай мелодію.
20.00 Інформаційна програма «Час».
20.40 Прогноз погоди.
20.50 Вечірня казка.
21.00 О. Захарова у кримінальній мелодрамі «Заручниця».
22.30 Інтерновини.
22.45 Тема. Пам'яті Ю. Нікуліна.
23.30 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.40 Нічний канал. Є. Самойлов у фільмі «Випадкова зустріч».
00.55 Прогноз погоди.

КДРТРК

14.00 Анонс.
14.05 Худ. фільм «Милий ворог».
14.50 Творчий вечір М. Гаденка. 1 відділення.
16.10 Правочин. Бути чи не бути смертній карі в Україні.
17.10 Постскриптум.
17.30 Худ. фільм «Милий ворог».
18.20 За київським часом.

«ТЕТ» і «КИЇВ»

ТЕТ

7.00 Програма передач
7.05 Атлетик-ревю
7.40 Дитяча програма «Антресолька»
8.00 СІТ
8.20 «Пісня дня» (Анатолій Матвійчук)

КИЇВ

8.30 Хрещатик
8.50 Що? Де? Почому?
9.00 Чорний квадрат
9.30 Х/ф «Страсний тиждень»
11.05 Родинний альбом. Уроки англ. мови
11.35 Кіноскоп
12.05 А ми самі з вусами

ТЕТ

12.30 Мультфільм
12.40 «Джаз-степ-танц-К Л А С !». Урок четвертий.
12.45 Денний серіал «Жага» 21 серія
13.15 Тіві-шоп
13.30 Телесеріал «Жага» 22 серія
14.00 Стиль від Ельзи
14.30 «Ім'я» (Едуард Назаров)
15.30 Посольства в Україні представляють: «Китай»
16.00 «Світ Аліси»
16.20 «Десять хвилин на порожньому місці»

КИЇВ

16.30 «K. I. S. S.» — серйозно про комп'ютери
16.45 Муз. пауза
17.00 Вікно в Британію. Офіцер митниці
17.15 Медичний щотижневик
17.50 Комп'ютер X
18.05 Єралаш
18.15 Вікно до Британії. Шеф-кухар
18.30 Муз. пауза
18.35 Стиль життя — «The Natural Way»
19.00 Т/с «Зухвалі та вродливі»
19.55 Поїхали
20.15 Все про податки

ТЕТ

20.30 СІТ
20.50 «Пісня дня» (Анатолій Матвійчук)
21.05 Дитяча програма «Антресолька»
21.20 Міські новини
21.35 Телесеріал «Професіонали»
22.45 «Новини шоу-бізнесу»
23.10 «Крамниця старожитностей»
23.55 «01,02,03»

ICTV

6.00 «Полювання на спадщину». З телесеріалу «Шляхи Права»
7.00 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
8.00 Чарівний світ Діснея
8.30 Люди. Інформаційно-публіцистичний тижневик (ТІА «Вікна»)
9.00 «Даллас». Телесеріал. 245 серія
10.00 «Готель». Телесеріал
11.00 Сонячний хрест (ТК «Міст»)
11.30 Ток-шоу «... з Ольгою»
12.00 Лего-експрес
12.45 Кіножурнал «Єралаш»
13.00 Час «Ч». Військовий тележурнал
13.30 Шикуйсь, шлягер! Програма для військовослужбовців
14.00 Майстри ілюзіону
15.00 «Прокляття могили вікінга». Художній телефільм. 1 серія
15.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
16.30 Чарівний світ Діснея
16.57 «Привіт, матусю». Мультсеріал
17.00 «Дарунок дитині». З телесеріалу «Шляхи Права»
17.58, 21.58, 22.58 — Миколина погода
18.00 Візит. Каліфорнія, Атлантик-сіті
18.30 Мистецький канал «Територія А»
19.00 Ток-шоу «... з Ольгою»
19.26 Головні події дня (ТІА «Вікна»)
19.30 «Готель». Телесеріал
20.26, 23.26 Кліп дня від «Мюзік-Радіо 101FM»
20.30 «Даллас». Телесеріал. 246 серія
21.30 Вечірні вісті (ТІА «Вікна»)
22.00 «Кегні і Лейсі». Гостросюжетний телесеріал
22.50 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад. Лідер дня
23.00 Економічний вісник
23.30 «Нед Келлі». Художній фільм
1.15 Програма передач на завтра

ВІВТОРОК, 30 вересня

УТ-1

06.00 Анонс
06.05 Агромагазин
06.15 Доброго ранку, Україно!
08.45 Фінансовий огляд
08.55 Національний хіт-парад
09.00 Анонс
09.05 Телесеріал «Таурус набирає силу». 1 с.
10.00 Футбол від «УТН»
10.30 Наші за кордоном
11.00 Один із тисячі уроків
11.30 Мультсеріал «Захисники каменів». 1 с.
12.00 УТН
12.15 Свічадо
12.45 Молодіжний серіал «Індаба». 1 с.
13.15 Діловий канал
13.55-14.55 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все-всім»
15.00 УТН
15.15 Анонс
15.20 Мультфільм на замовлення
15.50 Мистецький канал. «Сузір'я чотирьох»
16.20 Фінансовий огляд
16.30 Мультсеріал «Захисники каменів». 2 с.
16.55 Національний хіт-парад
17.00 Мигалки
17.30 Молодіжний серіал «Індаба». 2 с.
18.00 УТН
18.15 Телесеріал «Таурус набирає силу». 2 с.
19.15 Саме той
19.40 Прем'єра нової авторської програми А. Дмитрука «Містерія»
20.10 Маски-шоу
20.45 Вечірня казка
21.00 УТН
21.45 Х/ф «Церемонія»
23.35 З життя справжніх чоловіків
00.10 УТН
00.25 «Молодь за Конституцію». Музична програма. 3 ч.
01.25 Х/т «Витівки Скапена». 2 с.

УТ-2

Студія «1 + 1»

07.00 Інформаційно-розважальна програма «Сніданок з «1+1»
08.00 Серіал «Район Мелроуз». 13 с.
09.15 Серіал «Марія». 21 с.

УТ-2

10.00 Телеанонс
10.05 Х/т «Мудромір». 2 с.
11.10 Закон є закон
11.15 Три перстя
11.35 Прогноз погоди
11.40 Шкільний екран. Музика. 5 клас. Звучить романс
12.10 Закон є закон
12.15 Від «Перехрестя» — до успіху»
12.45 Д/т «Титан»
13.35 Співає народна артистка України Світлана Добронравова
14.00 Х/т «Міраж». 2 с.
15.10 Мульфільм
15.20 Закон є закон
15.25 Прогноз погоди
17.00 Освітній канал: Урок англійської мови. Урок 1. А. Чехов у Ялті
17.55 Закон є закон

Студія «1 + 1»

18.00 Молодіжний серіал «Перші поцілунки». 263 с.
18.30 Телесеріал «Династія». 22 с.
19.30 ТСН: телевізійна служба новин з Аллою Мазур
20.00 Програма «Імперія кіно» представляє Марину Неійолову та Олександра Збруєва у фільмі «Ти в мене єдина»
21.45 «Сам собі режисер»
22.15 Серіал «Район Мелроуз». 13 с.
23.15 ТСН: телевізійна служба новин з Ігорем Слісаренком
23.30 Світ спортивних подій у програмі Сергія Полховського «Проспорт»

УТ-3

«ІНТЕР»

07.00 Інтерновини.
07.10 Телеранок.
08.00 Інтерновини.
08.10 Прогноз погоди.
08.20 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
08.30 Серіал «Дівчина на ім'я Доля».
09.05 Міжнародна панорама. Аспекти.
09.30 Гумористичний серіал «Полуничка». «Хитрощі».
10.00 - 18.45 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.45 Інтервісті.
18.55 Серіал «Дівчина на ім'я Доля».
19.30 Вгадай мелодію.
20.00 Інформаційна програма «Час».
20.50 Вечірня казка.
21.00 Кіноколекція «Інтерканалу». Загадковий граф Монте-Крісто в авантюрному фільмі «В'язень замку Іф». 1 серія.
22.15 Інтерновини.
22.30 Вітражі.
23.15 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.25 Баскетбол. Кубок Європи. «Будівельник» (Україна) — «Санкт-Пельтен» (Австрія).
00.35 Нічний канал. Музичні новини.
01.05 Прогноз погоди.

КДРТРК

10.00 Анонс.
10.05 За київським часом.
10.30 Худ. фільм «Милий ворог».
15.55 Анонс.
16.00 Творчий вечір М. Гаденка. 2 відділення.
17.30 Худ. фільм «Милий ворог».
18.20 За київським часом.

«ТЕТ» і «КИЇВ»

ТЕТ

6.30 Програма передач
6.35 СІТ
6.55 «Пісня дня» (Ауріка Ротару)
7.00 Міські новини
7.10 Дитяча програма «Антресолька»
7.30 Телесеріал «Професіонали»

КИЇВ

8.30 Ділові новини
8.45 Комп'ютер X
9.00 Вікно в Британію. Офіцер митниці
9.15 Муз. пауза

ТЕТ

9.30 Світ електронних розваг
10.00 Ноєв ковчег
10.30 «Спортивне сузір'я»
11.00 Концерт Павла Зіброва «Даю вам слово». Частина 1
11.55 «Крамниця старожитностей»
12.25 «Джаз-степ-танц-К Л А С !». Урок четвертий.
12.30 «ТВ-шоп»
12.45 Денний телесеріал «Жага» 22 серія
13.15 «Кулінарні подорожі з Борисом Бурдою»
13.30 Денний телесеріал «Жага» 23 серія

КИЇВ

14.00 Т/с «Зухвалі та вродливі»
15.00 Родинний альбом
15.30 В. Щербачов представляє
16.00 Тіп-Топ

ТЕТ

16.30 «Душа до душі»
17.00 Новини шоу-бізнесу
17.30 «СЕГА-острів»
17.50 ТВ-шоп
18.00 Телесеріал «Професіонали»
18.55 Омар Шериф у серіалі «Шпіонаж»
19.50 35 хвилин джазу
20.30 СІТ
20.50 «Пісня дня» (Ауріка Ротару)
21.05 Дитяча програма «Антресолька»
21.20 Міські новини

КИЇВ

21.35 Що? Де? Почому?
21.35 Муз. пауза
21.45 Хрещатик
22.00 Х/ф «Таємнича жінка»
23.55 Комп'ютер X
23.50 Привіт... завтра. L-клуб

ICTV

6.00 «Дарунок дитині». З телесеріалу «Шляхи Права»
7.00 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
7.57 Миколина погода
8.00 Чарівний світ Діснея
8.30 Вечірні вісті (повтор)
9.00 «Даллас». Телесеріал. 246 серія
10.00 «Готель». Телесеріал
11.00 Економічний вісник
11.30 Ток-шоу «... з Ольгою»
12.00 Музична програма «Хмарочос»
13.00 «З х 4». Найкумедніше домашнє відео
13.30 Шанс на життя
14.00 Майстри ілюзіону
15.00 «Прокляття могили вікінга». Художній телефільм. 2 серія
15.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
16.30 Чарівний світ Діснея
16.57 «Привіт, матусю». Мультсеріал
17.00 «Ясновидиця». З телесеріалу «Шляхи Права»
17.58, 21.58, 22.58 — Миколина погода
18.00 Кіножурнал «Єралаш»
18.15 Вернісаж
18.30 Від «Перехрестя» до успіху
19.00 Ток-шоу «... з Ольгою»
19.26 Головні події дня (ТІА «Вікна»)
19.30 «Готель». Телесеріал
20.26, 23.26 Кліп дня від «Мюзік-Радіо 101FM»
20.30 «Даллас». Телесеріал. 247 серія
21.30 Вечірні вісті (ТІА «Вікна»)
22.00 «Повітряний вовк». Гостросюжетний телесеріал
22.50 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад. Лідер дня
23.00 DCC представляє: Спортивний тижневик
0.00 «Монстр з глибин». Художній фільм
1.20 Програма передач на завтра

СЕРЕДА, 1 жовтня

УТ-1

06.00 Анонс
06.05 Агромагазин
06.15 Доброго ранку, Україно!
08.45 Фінансовий огляд
08.55 Національний хіт-парад
09.00 Телесеріал «Таурус набирає силу». 2 с.
09.55 Канал «М»
10.25 Спочатку було слово
11.00 Мигалки
11.30 Мультсеріал «Захисники каменів». 2 с.
12.00 УТН
12.15 Служу народу України
12.45 Молодіжний серіал «Індаба». 2 с.
13.15 Діловий канал
13.55-14.45 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все-всім»
15.00 УТН
15.15 Анонс
15.20 Нове покоління
15.50 Д/ф «Хрещений»
16.20 Фінансовий огляд
16.30 Мультсеріал «Захисники каменів». 3 с.
16.55 Національний хіт-парад
17.00 Карусель і капуста
17.15 Музика на каналі
17.30 Молодіжний серіал «Індаба». 3 с.
18.00 УТН
18.15 Телесеріал «Таурус набирає силу». 3 с.
19.15 Саме той
19.40 Фігурне катання. Міжнародний турнір «Український сувенір»
20.10 Маски-шоу
20.40 Вечірня казка
21.00 УТН
21.30 Футбол. Ліга чемпіонів. «Динамо» — «Ньюкасл» (Англія)
23.35 УТН
23.50 Національний хіт-парад
00.20 Канал «Франс Ентернасіональ» представляє х/ф «Похорон пана Буве»

УТ-2

Студія «1 + 1»

07.00 Інформаційно-розважальна програма «Сніданок з «1+1»
08.00 Серіал «Район Мелроуз». 14 с.
09.15 Серіал «Марія». 22 с.

УТ-2

10.00 Телеанонс
10.05 Відкрита віза
10.25 Закон є закон
10.30 Веселий ринок
10.45 Музика Г. Вагнера
11.35 Закон є закон
11.40 Шкільний екран. Українська література. 11-й клас. М. Куліш. «Мина Мазайло»
12.10 Закон є закон
12.15 Весь світ театру. Бенефіс Валерії Заклунної
13.45 Природа і ми
13.20 Концерт класичної музики
13.55 Закон є закон
14.00 Х/т «Міраж». 3 с.
17.00 Освітній канал. Уроки французької мови. Урок 1. Григорій Сковорода
17.55 Закон є закон

Студія «1 + 1»

18.00 Молодіжний серіал «Перші поцілунки». 264 с.
18.30 Телесеріал «Династія». 14 с.
19.30 ТСН: телевізійна служба новин з Аллою Мазур
20.00 Програма Анатолія Борсюка «Кіноностальгія» представляє фільм Еміля Лотяну «Мій лагідний і ніжний звір»
22.15 Серіал «Район Мелроуз». 14 с.
23.15 ТСН: телевізійна служба новин з Ігорем Слісаренком
23.30 Програма Ольги Герасим'юк «Проти ночі»

УТ-3

«ІНТЕР»

07.00 Інтерновини.
07.10 Телеранок.
08.00 Інтерновини.
08.10 Прогноз погоди.
08.20 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
08.30 Серіал «Дівчина на ім'я Доля».
09.05 На перший погляд.
09.25 Планета Здоров'я.
10.00 - 18.45 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.45 Інтервісті.
18.55 Серіал «Дівчина на ім'я Доля».
19.30 Вгадай мелодію.
20.00 Інформаційна програма «Час».
20.50 Вечірня казка.
21.00 Телесеріал «Спрут».
22.15 Інтерновини.
22.30 Волейбол. Чемпіонат Європи серед жінок. Україна — Хорватія.
23.10 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.20 Футбол. Ліга чемпіонів. «Барселона» (Іспанія) - «ПСВ» (Голландія).
00.55 Прогноз погоди.

КДРТРК

10.00 Анонс.
10.05 За київським часом.
10.30 Худ. фільм «Милий ворог».
17.25 Анонс.
17.30 Худ. фільм «Милий ворог».
18.20 За київським часом.

«ТЕТ» і «КИЇВ»

ТЕТ

7.00 Програма передач
7.01 «Це- Ми!»
7.35 Дитяча програма «Антресолька»
7.50 СІТ
8.10 «Пісня дня» («Брати Карамазови»)
8.15 Міські новини

КИЇВ

8.30 Ділові новини
8.45 Хрещатик
9.00 Комп'ютер X
9.15 L-клуб
9.45 Родинний альбом. Уроки англ. мови
10.15 Х/ф «Таємниця 13-го вагону»
12.00 Поїхали

ТЕТ

12.30 Мультфільми
12.45 Денний телесеріал «Жага» 23 серія
13.15 ТВ- шоп
13.30 Денний телесеріал «Жага» 24 серія
14.00 «Джаз-степ-танц—К Л А С !». Урок четвертий
14.05 «Робот-поліцейський»
15.00 «Рандеву із зіркою» (О. Розенбаум)
15.35 «Багз» (Електронні жучки) 20 серія

КИЇВ

16.30 Єралаш
16.45 Комп'ютер X
17.00 Вікно в Британію. Відродження краю
17.30 Муз. пауза
18.00 Родинний альбом. Уроки англ. мови
18.30 Муз. пауза
18.40 Містечко TV
19.00 Т/с «Зухвалі та вродливі»
20.00 Обличчя
20.15 Муз. пауза

ТЕТ

20.30 СІТ
20.50 «Пісня дня» («Брати Карамазови»)
21.05 Дитяча програма «Антресолька»
21.20 «Міські новини»
21.35 Музичний художній фільм «АББА»
23.30 «Це-Ми!»
23.50 «Ім'я» (Едуард Назаров)

ICTV

6.00 «Ясновидиця». З телесеріалу «Шляхи Права»
7.00 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
7.57 Миколина погода
8.00 Чарівний світ Діснея
8.30 Вечірні вісті (повтор)
9.00 «Даллас». Телесеріал. 247 серія
10.00 «Готель». Телесеріал
11.00 Від «Перехрестя» до успіху
11.30 Ток-шоу «... з Ольгою»
12.00 «Червона рута-97» представляє: Гурт «Спідвей», Яна Яновська
12.30 Мистецький канал «Територія А»
13.00 «З х 4». Найкумедніше домашнє відео
13.30 У вирі моди
14.00 Майстри ілюзіону
15.00 «Прокляття могили вікінга». Художній телефільм. 3 серія
15.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
16.30 Чарівний світ Діснея
16.57 «Привіт, матусю». Мультсеріал
17.00 «Мило». З телесеріалу «Шляхи Права»
17.58, 21.58, 22.58 — Миколина погода
18.00 Небо XX століття. Документальний серіал
18.30 Час європейський (Практик-TV)
19.00 Ток-шоу «... з Ольгою»
19.30 «Готель». Телесеріал
20.26, 23.26 Кліп дня від «Мюзік-Радіо 101FM»
20.30 «Даллас». Телесеріал. 248 серія
21.30 Вечірні вісті (ТІА «Вікна»)
22.00 «Візит». Фантастичний телесеріал
22.50 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад. Лідер дня
23.00 Валентин Щербачов представляє...
23.30 Елвіс Преслі у фільмі «Пікнік на пляжі»
1.05 Програма передач на завтра

ЧЕТВЕР, 2 жовтня

УТ-1

06.00 Анонс
06.05 Агромагазин
06.15 Доброго ранку, Україно!
08.45 Фінансовий огляд
08.55 Національний хіт-парад
09.00 Телесеріал «Таурус набирає силу». 3 с.
09.55 Канал «М»
10.25 Відкриваємо Біблію
11.00 Карусель і капуста
11.15 Сто чудес світу
11.30 Мультсеріал «Захисники каменів». 3 с.
12.00 УТН
12.15 Село і люди
12.45 Молодіжний серіал «Індаба». 3 с.
13.15 Діловий канал
13.55-14.45 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все-всім»
15.00 УТН
15.15 Анонс
15.20 Мультфільм
15.30 Кубок України з художньої гімнастики
16.15 Фінансовий огляд
16.25 Національний хіт-парад
16.30 Мультсеріал «Захисники каменів». 4 с.
17.00 Нові імена
17.30 Молодіжний серіал «Індаба». 4 с.
18.00 УТН
18.15 Телесеріал «Таурус набирає силу». 4 с.
19.15 Саме той
19.40 Маски-шоу
19.55 Музика на каналі
20.10 Весь світ театру
20.40 Вечірня казка
21.00 УТН
21.30 Футбол. Кубок Кубків. «Шахтар» (Донецьк) — «Боавіста» (Португалія)
23.10 Анонс
23.15 Ліга чемпіонів. Огляд матчів
00.15 УТН
00.30 Футбол. Ліга чемпіонів. «Порто» (Португалія) — «Реал» (Мадрид)

УТ-2

Студія «1 + 1»

07.00 Інформаційно-розважальна програма «Сніданок з «1+1»
08.00 Серіал ... 15 с.
09.15 Серіал ...

10.00 Телеан...
10.05 «Орант...
10.30 Закон ...
10.40 А. Іван... подорож... ського ... медії. 1...
11.40 Шкільн... Україн... бачний: ... Сагайда...
12.05 Закон ...
12.10 Лук'ян...
12.40 Шукай ...
13.10 Хто в д...
13.40 Закон ...
13.45 Х/ф «... нич»
17.00 Освітні... мецько... Шекспі...
17.55 Закон ...

Студ...

18.00 Молод... ші поці...
18.30 Телес... 24 с.
19.3... ТСН: ... н з...
20.0... утгре... Шаріф... ницько... — закон...
21.45 Політи... ва Піхо...
22.15 Серіал... 15 с.
23.15 ТСН: ... новин з... ком
23.30 Серіал... с.

07.00 Інтерн...
07.10 Телера...
08.00 Інтерн...
08.10 Прогно...
08.20 Теле... служба...
08.3... Серіал... ...ля».
09.1... Вітраж...
10.00 - 18.4... них та... компан...
18.45 Інтерв...
18.55 Серіал... Доля».
19.3... Телев... ...
...фільм ... рія.
20.00 Інфор... «Час».
20.50 Вечірн...
21.00 Телес...
22.20 Інтерн...
22.35 Футбо... «Манче... (Англія)... ...лія). У ... левізій... ба. Сит...
00.25 Волей... ропи се... — Чехія...
01.05 Прогн...

10.00 Анонс...
10.05 За киї...
10.30 Худ. ... рог».
1...5 Анонс... Худ. ... рог».
18.20 За киї...

«ТЕТ»...

6.30 Програ...
6.35 СІТ
6.55 «Пісня ... ненко)...
7.00 Міські ...
7.10 Дитяча ... солька...
7.30 Теле... сіонал...

8.30 Ділові ...
8.45 Муз. па...
8.55 Комп'ю...
9.10 Вікно в... хар

9.30 Музич... «АББА»...
11.05 «Плюс...
11.35 «Спор...
12.05 Мульт...
12.15 35 хви...
12.40 «Джаз-... Урок че...
12.45 Денни... га» 24...
13.15 Мульт...
13.30 Денни... га» 25...

14.00 Т/с «З...
15.00 Обличч...
15.15 Родин... англ. М...
15.45 Чорни...
16.15 Муз. п...

16.30 «СЕГА...
16.45 Мульт...
16.55 «Світ...
17.15 «Світ... ваг»
17.45 «ТВ-ш...
18.00 Телес... битих ...
18.55 Буді... «Рема...
19.00 Деві... «Інспе...
19.50 Зорян...
20.30 СІТ

...айон Мелроуз».
...Марія». 23 с.
...Т-2
...с
...акон
...«Без... кінечна
...Вистава Київ-
...тру драми і ко-

...екран. Історія
...-й клас. Нео-
...книги життя П.
...го
...акон
...кий некрополь
...ра в полі
...хазяїн?
...акон
...ко і цар Пога-

...канал. Уроки ні-
...мови. Урок 1.
...ський урок
...акон
...«1 + 1»
...ий серіал «Пер-
...ки». 265 с.
...ал «Династія»,

...левізійна служба
...лок... р
...Кауер... Омар
...прем'єрі пригод-
...серіалу «Мактуб
...устелі». 1 с.
...шоу В'ячесла-
...ка «П'ятий кут»
...айон Мелроуз».

...левізійна служба
...горем Слісарен-

...она сутінків», 26

...Т-3
...ТЕР»
...ини.
...и.
...ини.
...огоди.
...ійна патрульна
...итуація.
...Дівчина на ім'я

...рограми облас-
...іональних теле-

...Дівчина на ім'я

...мінальн-
...ал ...дство».
...«Зграя». 3 се-

...ійна програма

...азка.
...л «Спрут».
...ини.
... Ліга чемпіонів.
...ер Юнайтед»
...«Ювентус» (Іта-
...ерві — 23.30 Те-
...патрульна служ-

...Чемпіонат Єв-
...жінок. Україна

...огоди.
...ТРК

...ким часом.
...м «Милий во-

...м «Ми... во-

...ким часом.
...«КИЇВ»
...ЕТ
...передач
... (Тарас Петри-

...ини
...рограма «Антре-

...ріал «Профе-

...ИЇВ
...ини
...о Х
...итанію. Шеф-ку-

...ЕТ
...художній фільм

...мінус Ікс»
...ве сузір'я»
...ьми
...н джазу
...п-танц- К Л А С !».
...ртий.
...телесеріал «Жа-
...ьми
...телесеріал «Жа-

...ИЇВ
...ві та вродливі»

... альбом. Уроки

...вадрат
...а
...ЕТ
...трів»
...ьм
...си»
...ектронних роз-

...ал «Школа роз-
...дець»
...на корпорація

...кейсон у серіалі
... Фрост»
...орога

20.50 «Пісня дня» (Тарас Петриненко)
21.05 Дитяча програма «Антресолька»
21.20 Міські новини

КИЇВ

21.30 Що? Де? Почому?
21.35 Муз. пауза
21.45 Хрещатик
22.00 Х/ф «Джекіл і Хайл»
23.35 Вернісаж
23.50 «K. I. S. S.» — серйозно про комп'ютери
0.05 Комп'ютер Х
0.25 Привіт... завтра

ICTV

6.00 «Мило». З телесеріалу «Шляхи Права»
7.00 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
7.57 Миколина погода
8.00 Чарівний світ Діснея
8.30 Вечірні вісті (повтор)
9.00 «Даллас». Телесеріал. 248 серія
10.00 «Готель». Телесеріал
11.00 Час європейський
11.30 Ток-шоу «... з Ольгою»
12.00 Шлягер — бо шлягер
13.00 Неймовірна реальність
13.30 Фабрика снів
14.00 Майстри ілюзіону
15.00 «Прокляття могили вікінга». Художній телефільм. 4 серія
15.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
16.30 Чарівний світ Діснея
16.57 «Привіт, матусю». Мультсеріал
17.00 «Створення іміджу». З телесеріалу «Шляхи Права»
17.58, 21.58, 22.58 — Миколина погода
18.00 Планета людей
18.30 Пані. Все для жінок
19.00 Ток-шоу «... з Ольгою»
19.30 «Готель». Телесеріал
20.26, 23.26 Кліп дня від «Мюзік-Радіо 101FM»
20.30 «Даллас». Телесеріал. 249 серія
21.30 Вечірні вісті (ТІА «Вікна»)
22.00 «Ренегат». Гостросюжетний телесеріал
22.50 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад. Лідер дня
23.00 Супербол
23.30 «Залюбки!». Художній фільм
1.00 Програма передач на завтра

П'ЯТНИЦЯ, 3 жовтня

УТ-1

06.00 Анонс
06.05 Агромагазин
06.15 Доброго ранку, Україно!
08.45 Фінансовий огляд
08.55 Національний хіт-парад
09.00 Телесеріал «Таурус набирає силу». 4 с.
09.50 Музика на каналі
10.00 Ліга чемпіонів. Огляд матчів
11.00 Нові імена
11.30 Мультсеріал «Захисники каменів». 4 с.
12.00 УТН
12.15 Чарівний промінь
12.45 Молодіжний серіал «Індаба». 4 с.
13.15 Діловий канал
13.55-14.45 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все-всім»
15.00 УТН
15.15 Анонс
15.20 Юнацьке ток-шоу «Вибрики»
15.50 Д/т «Пані сенаторка»
16.15 Фінансовий огляд
16.25 Національний хіт-парад
16.30 Мультсеріал «Захисники каменів». 5 с.
17.00 Хто в домі хазяїн?
17.30 Молодіжний серіал «Індаба». 5 с.
18.00 УТН
18.15 Телесеріал «Таурус набирає силу». 5 с.
19.15 Саме той
19.40 Серіал по п'ятницях. «Мене привели сюди сни». 1 с.
20.40 Вечірня казка
21.00 УТН
21.45 Х/ф «Сабріна»
23.50 Нове покоління
00.25 УТН
00.40 Нічний канал. Ювілейний вечір Павла Глазового

УТ-2

Студія «1 + 1»

07.00 Інформаційно-розважальна програма «Сніданок з «1+1»
08.00 Прем'єра серіалу «Саванна». 5 с.
09.15 Серіал «Марія». 24 с.

УТ-2

10.00 Телеанонс
10.05 Виступ ансамблю «Чорнобривець»
10.20 Школа клоунів
10.35 Закон є закон
10.40 А. Іванов. «Без... кінечна подорож». Вистава Київського театру драми і комедії. 2 ч.
11.40 Концерт квартету баяністів
12.20 Д/т «Мигія»
12.35 Закон є закон
12.45 Х/ф «Десять негренят»
14.50 Ліричні дуети
15.00 Закон є закон
17.00 Молодіжний канал. Київтранзит. Музичні новини
17.55 Закон є закон

Студія «1 + 1»

18.00 Молодіжний серіал «Перші поцілунки». 266 с.
18.30 Телесеріал «Династія». 25 с.
19.30 ТСН: телевізійна служба новин з Аллою Мазур
20.00 Серіал «Саванна». 5 с.
21.00 Юлія Меншова в ток-шоу «Я — сама»
22.00 Серіал «Агентство моделей». 5 с.
22.50 ТСН: телевізійна служба новин з Ігорем Слісаренком
23.00 Відоме та невідоме, історія та сучасність у програмі Юрія Макарова «Телеманія»

УТ-3

«ІНТЕР»

07.00 Інтерновини.
07.10 Соняшники.
08.00 Прогноз погоди.
08.20 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
08.30 Серіал «Дівчина на ім'я Доля».
09.05 Джентльмен-шоу.
09.35 Телевізійний кримінальний серіал «Слідство». Фільм 3 — «Зграя». 3 серія.
10.00 - 18.45 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.45 Інтервісті.
18.55 Поле чудес.
20.00 Інформаційна програма «Час».
20.50 Вечірня казка.
21.00 Великі детективи. «Коломбо повертається».
22.40 Інтерновини.
22.55 Спорт-тайм.
23.30 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.40 Нічний канал. Розважальна програма «Нічний будильник».
01.10 Прогноз погоди.

КДРТРК

10.00 Анонс.
10.05 За київським часом.
10.30 Худ. фільм «Милий ворог».
17.25 Анонс.
17.30 Худ. фільм «Милий ворог».
18.20 За київським часом.

«ТЕТ» і «КИЇВ»

ТЕТ

7.00 Програма передач
7.05 35 хвилин джазу
7.35 Дитяча програма «Антресолька»
7.50 СІТ
8.10 «Пісня дня» (Кристина Руденко)
8.15 Міські новини

КИЇВ

8.30 Ділові новини
8.45 Хрещатик
9.00 Що? Де? Почому?
9.05 Комп'ютер Х
9.20 «K. I. S. S.» — серйозно про комп'ютери
9.45 Концерт О. Розенбаума, ч. 1
10.15 Родинний альбом. Уроки англ. мови
10.45 Х/ф «Таємнича жінка»
12.15 Муз. пауза

ТЕТ

12.30 Мультфільм
12.40 «Джаз- степ-танц- К Л А С !». Урок четвертий
12.45 Денний телесеріал «Жага» 25 серія
13.15 ТВ-щоп
13.30 Денний телесеріал «Жага» 26 серія
14.00 «Це-Ми!»
14.30 «Світ електронних розваг»
15.00 Концерт Павла Зіброва «Даю Вам слово». Частина 2
16.00 «Зоряна дорога»

КИЇВ

16.30 Комп'ютер Х
16.50 Обличчя
17.05 Муз. пауза
17.15 Нон-стоп рандеву. «Ексклюзив», ч. 2
17.55 Муз. пауза
18.05 Стиль життя — «The Natural Way»
18.35 Кіногороскоп
19.00 Т/с «Зухвалі та вродливі»
19.55 Чорний квадрат

ТЕТ

20.30 СІТ
20.50 «Пісня дня» (Кристина Руденко)
21.05 Дитяча програма «Антресолька»
21.20 «Міські новини»
21.35 Пригодницький худ. фільм «Принцеса Карабу»
23.20 «Поп-стоп»
23.50 Мультфільм для дорослих «Нові росіяни»

ICTV

6.00 «Створення іміджу». З телесеріалу «Шляхи Права»
7.00 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
7.57 Миколина погода
8.00 Чарівний світ Діснея
8.30 Вечірні вісті (ТІА «Вікна»)
9.00 «Даллас». Телесеріал. 249 серія
10.00 «Готель». Телесеріал
11.00 Небо XX століття. Документальний серіал
11.30 Ток-шоу «... з Ольгою»
12.00 Мистецький канал «Територія А»: Нагородження у галузі кліпмейкерства
13.30 Пані. Все для жінок
14.00 Майстри ілюзіону
15.00 «Прокляття могили вікінга». Художній телефільм. 5 серія
15.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
16.30 Чарівний світ Діснея
16.57 «Привіт, матусю». Мультсеріал
17.00 «Притулок». З телесеріалу «Шляхи Права»
17.58, 21.58, 22.58 — Миколина погода
18.00 Кіножурнал «Єралаш»
18.15 Вернісаж
18.30 Сонячний хрест (ТК «Міст»)
19.00 Ток-шоу «... з Ольгою»
19.30 «Готель». Телесеріал
20.26, 23.26 Кліп дня від «Мюзік-Радіо 101FM»
20.30 «Даллас». Телесеріал. 250 серія
21.30 Вечірні вісті (ТІА «Вікна»)
22.00 «Вавилон-5». Космічний серіал
22.50 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад. Лідер дня
23.00 Спортивна атака
23.30 «Змішана компанія». Художній фільм
1.15 Програма передач на завтра

СУБОТА, 4 жовтня

УТ-1

07.00 Анонс
07.35 Гімнастика
07.45 УТН
08.00 Інтеграл
08.45 Фестиваль «Золоте курча». Х/ф «Собака, який вмів співати». 1 с.
09.55 Фінансовий огляд
10.05 Формула успіху
10.25 Сніданок меломана
10.55 Село і люди
11.30 Сім«Я»
12.00 УТН
12.15 Науково-популярний серіал «Підводний світ Кусто». 11 серія
13.15 Фінансовий зріз
13.40 Телеканал «Право»
15.00 УТН
15.15 Свічадо
15.35 Відкриваємо Біблію
16.00 Канал «М»
16.35 Мультфільм «Пригоди Робін Гуда»
17.30 Юнацьке ток-шоу «Вибрики»
18.00 УТН
18.15 Вікно в Америку
18.45 Х/т «Звіробій». 1 с.
19.55 Планета людей
20.15 Автошоу
20.45 Вечірня казка
21.00 УТН
21.45 Французький детектив. «Кордьє. Гарненький свідок»
23.25 Національний хіт-парад
23.55 УТН
00.10 Княгиня краси
00.40 Х/ф «Кур'єр на схід»

УТ-2

Студія «1 + 1»

07.00 Світ спортивних подій у програмі Сергія Полховського «Проспорт»
07.30 Програма «Кіноностальгія» представляє фільм Еміля Лотяну «Мій лагідний і ніжний звір»
09.15 Програма Кабаре-дуету «Академія» «Доброго ранку, країно!»

УТ-2

10.00 Телеанонс
10.05 Веселий ринок
10.20 Закон є закон
10.25 За старою адресою
10.55 Гедеон Ріхтер представляє...
11.05 Вулик пана Савки
11.25 З любов'ю
11.50 Музична пошта
12.20 Закон є закон
12.25 Т/ф «З вогню і землі»
12.35 Телеанонс
12.40 Клуб 700
13.10 «Оранта». Український іконопис
13.40 Закон є закон
13.45 «Перлини сезону» у Рівному
15.15 Закон є закон
15.20 Школа клоунів
15.35 Артмайдан
16.05 Україна сьогодні
16.35 Зірки «Утренней звезды»
17.05 Молодіжний канал. Музично-розважальна програма

Студія «1 + 1»

18.00 Ігрове шоу «Ключі від форту «Буайар», 57-а гра
19.30 ТСН: телевізійна служба новин
20.00 Програма «Імперія кіно» представляє Шона Коннері та Дастіна Хофмана у фільмі «Родинна справа»
22.15 Гостросюжетний телесеріал «Поліцейський з Лос-Анджелеса». 24 с.
23.15 ТСН: телевізійна служба новин
23.30 Світ спортивних подій у програмі Сергія Полховського «Проспорт»

УТ-3

«ІНТЕР»

09.30 Інтерновини.
09.40 Ранкове ревю.
10.00 Прогноз погоди.
10.10 Дітвора.
10.30 Ранкова пошта.
11.05 Куховарня.
11.35 «Каламбур». Гумористичний журнал.
12.05 PRO UKRAINE.
12.35 Прем'єра казки «Золота шпага».
14.00 - 16.30 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
16.30 «Інтер» — анонс.
16.35 Мультколекція «Інтерканалу». «Довкола світу за 80 днів».
17.05 Міжнародна панорама. Аспекти.
17.20 Футбольний огляд чемпіонату Англії.
18.05 Гумористичний серіал «Полуничка». «Пиріжки з начинкою».
18.35 Пісня-97.
19.10 Волейбол. Чемпіонат Європи серед жінок.
20.00 Інформаційна програма «Час».
20.50 Прогноз погоди.
21.00 «Золота серія» «Інтерканалу». А. Папанов та О. Ширвіндт у комедії «Приходьте завтра».
22.40 Інтерновини.
22.55 Брейн-ринг.
23.40 Музична програма «Хіт-рік».
00.20 Нічний канал. Фільм С. Кубрика «Космічна Одіссея: 2001».
02.30 Прогноз погоди.

КДРТРК

09.05 За київським часом.
14.00 Єралаш.
14.10 Люди і долі.
14.55 Домашній доктор.
15.15 Зачароване коло.
15.30 Бумеранг.
16.00 «Ремакс» представляє.
16.10 За київським часом.

«ТЕТ» і «КИЇВ»

ТЕТ

6.30 Програма передач
6.35 СІТ
6.55 «Пісня дня» (гість програми)
7.00 Міські новини
7.10 Дитяча програма «Антресолька»
7.30 «Школа розбитих сердець»

КИЇВ

8.30 Ділові новини
8.45 Комп'ютер Х
9.00 Медичний щотижневик

ТЕТ

9.30 «Поп — стоп»
10.00 «Світ електронних розваг»
10.30 «Джинсовий денді»
11.00 Мандрівка з «ЯНОЮ»
11.15 «Світ людини. Медицина.»
11.45 «СЕГА-острів»
12.00 «Джаз-степ-танц- К Л А С!»
12.30 «10 хвилин на порожньому місці»
12.45 «Кулінарні подорожі з Борисом Бурдою»
13.00 «Я — пам'ятник Собі...» (Івар Калниньш)»

КИЇВ

14.00 Т/с «Зухвалі та вродливі»
14.55 Поїхали
15.25 Арт-афіша
15.55 Гарнізон
16.10 Єралаш

ТЕТ

16.30 «Вустами малечі»
17.00 «Театр на долонях»(Студія ім. Л. Українки)
17.35 Мультфільм
17.45 «Домашній лоцман»
18.00 Телесеріал «Школа розбитих сердець»
18.55 Будівельна корпорація «Ремакс»
19.00 Фантастичний серіал «Робот-поліцейський»
19.55 «Стиль від Ельзи»
20.30 СІТ
20.50 «Пісня дня» (гість програми)
21.20 Міські новини

КИЇВ

21.30 Що? Де? Почому?
21.40 Хрещатик
22.00 Х/ф «Професор Земмельвайс»
23.40 Тест-клуб «Пізнай себе»
0.00 Комп'ютер Х
0.30 Привіт... завтра

ICTV

6.30 Музична програма «Хмарочос»
7.28 Миколина погода
7.30 Документальний серіал «Невідома Україна»: фільми «Литовська і Московська Русь», «Між уламками Золотої Орди»
8.00 Небо XX століття. Документальний серіал
8.30 Вечірні вісті (повтор)
9.00 «З х 4». Найкумедніше домашнє відео
9.30 Кіножурнал «Єралаш»
10.00 Фестиваль «Зірки «Утренней звезды»
10.30 «Час «Ч». Військовий тележурнал
11.00 «Шикуйсь, шлягер!» Програма для військовослужбовців
11.30 «Красуня і чудовисько». Телесеріал
12.30 Час європейський
13.00 Вогонь, вода і мідні труби. Документальний фільм
13.30 Олімпіка
14.00 Валентин Щербачов представляє...
14.30 Суперкубол
15.00 Спортивна атака
15.30 «Вольво» і «Вікінг-Моторс» представляють: Автоперегони
16.30 DCC представляє: Спортивний тижневик
17.30 «Червона рута-97» представляє: Гурт «Астоплот 777», Інесса
18.00 Документальний серіал «Невідома Україна»: фільми «Нові пани, нові холопи», «Згадаймо, братіє моя...»
18.30 «Зелені гектари». Комедійний телесеріал
19.00 «Шпигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
19.30 Неймовірна реальність
20.00 Фабрика снів
20.30 Люди. Інформаційно-публіцистичний тижневик (ТІА «Вікна»)
21.00 «З х 4». Найкумедніше домашнє відео
21.30 «Брати». Прем'єра художнього телефільму. 1 серія
23.10 «Coca-Cola Мюзік» представляє: Chris Isaak
0.00 «Небезпечний маршрут». Художній фільм
1.35 Програма передач на завтра

НЕДІЛЯ, 5 жовтня

УТ-1

07.30 Анонс
07.35 Гімнастика
07.45 УТН
08.00 Українське спортлото
08.05 Уїк-енд. Селін Діон
09.00 Фестиваль «Золоте курча». Х/ф «Собака, який вмів співати». 2 с.
10.10 Т/ф «Адже вони черепахи»
10.35 Шоу самотнього холостяка
11.00 Служу народу України
11.30 Сімейний лікар
12.00 УТН
12.15 Сто чудес світу
12.30 Д/ф «Патріарх у Сибіру»
13.00 TV-історія
13.30 Мультфільм на замовлення
14.00 Класік-прем'єр
15.00 УТН
15.15 Чарівний промінь
15.40 Секрети вічності
16.05 Канал «М»
16.35 Мультфільм «20000 льє під водою»
17.30 Фант-лото «Надія»
18.00 УТН
18.15 Від «Перехрестя» — до успіху
18.50 Х/т «Звіробій». 2 с.
20.10 «П'ятий кут»
20.40 Вечірня казка
21.00 УТН
21.45 Х/ф «Стюарт рятує свою родину»
23.30 Спортарена
00.05 УТН
00.20 Футбол. Чемпіонат України. «Динамо» — «Карпати»
01.50 «Золотий каштан». Перший український конкурс живого рекламного образу

УТ-2

Студія «1 + 1»

07.00 Чак Норріс у серіалі «Уокер — техаський рейнджер». 26 с.
08.00 У світі пригод та фантастики: серіал для дітей «Джош Кірбі — воїн часу». 5 с.
09.15 Програма Кабаре-дуету «Академія» «Доброго ранку, країно!»

УТ-2

10.00 Телеанонс
10.05 Україна аграрна
10.20 Автошоу
10.45 Закон є закон
10.50 Мультфільм
11.00 Національний хіт-парад України. «Мої зірки»
11.30 Вечірня школа розваг
11.45 Ранкова недільна проповідь
12.15 Закон є закон
12.20 Богема
12.40 «День знань в Київському Державному інституті культури»
14.00 Баскетбол. Чемпіонат України. «Денді-Баскет» — «ЦСКА-РІКО» У перерві: Закон є закон
15.50 Сюжети вільного міста
16.15 Відкрита віза
15.35 Надвечір'я
17.05 Молодіжний канал. Музично-розважальна програма

Студія «1 + 1»

18.00 Новий пригодницький серіал «Геркулес: героїчні пригоди». 13 с.
19.00 Вечір зі студією «20-століття ФОКС»: програма імперія кіно представляє Сігурні Вівер у гостросюжетному фільмі «Чужий»
21.00 Гумористична програма «Городок»
21.30 «Післямова». Інформаційно-аналітична програма Олександра Ткаченка
22.15 Чак Норріс у серіалі «Уокер — техаський рейнджер». 27 с.
23.10 Світ молодіжних спокус у програмі Сергія Лисенка «Термінал»

УТ-3

«ІНТЕР»

09.30 Інтерновини.
09.40 Прогноз погоди.
09.50 Авторська програма Д. Крилова.
10.10 Життя серед життя.
10.40 Фан-клуб.
11.00 Доки всі вдома.
11.35 Ранкова зірка.
12.15 Очевидне — неймовірне.
12.45 Підводна одіссея команди Кусто. «Море, що тліє».
13.30 Сміхопанорама.
14.00 - 16.30 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
16.30 «Інтер» — анонс.
16.35 Мультколекція «Інтерканалу». «Довкола світу за 80 днів».
17.00 Довгань-шоу.
17.30 Гумористичний серіал «Полуничка». «Хід конем».
18.00 Клуб «Білий папуга».
18.50 Уїк-енд.
19.20 Джентльмен-шоу.
20.00 Інформаційно-аналітична програма «Вісті тижня».
20.40 Прогноз погоди.
20.50 Як стати зіркою у фільмі «Напиши роман».
22.40 Волейбол. Фінал чемпіонату Європи серед жінок.
23.20 Мелорама.
00.15 Прогноз погоди.

КДРТРК

09.10 За київським часом.
14.00 Недільні зустрічі.
14.50 Київські мініатюри.
15.15 Шарм.
15.40 Людина на землі.
16.10 Постскриптум.

«ТЕТ» і «КИЇВ»

ТЕТ

7.00 Програма передач
7.05 СІТ
7.25 «Пісня тижня»
7.40 Міські новини
7.50 Дитяча програма «Антресолька»

КИЇВ

8.30 Стан справ
9.00 Хрещатик
9.15 Що? Де? Почому?
9.25 Комп'ютер Х
9.55 Муз. пауза
10.05 Х/ф «Джекіл і Хайд»
11.35 Кіногороскоп
12.00 А ми самі з вусами

ТЕТ

12.30 «Барвінок»
12.55 «Десять хвилин на порожньому місці»
13.10 «Атлетик-ревю»
13.40 «Домус»
14.00 Худ. фільм «Принцеса Карабу»
15.40 «Плюс-мінус Ікс»
16.05 «Ноєв ковчег»

КИЇВ

16.30 Тіп-Топ
17.00 Концерт О. Розенбаума, ч.2
17.50 Нон-стоп рандеву
18.30 Тест-клуб «Пізнай себе»
18.50 Концерт Деміса Руссоса Міжнародна редакція представляє
19.30 Київ. Україна. Світ
20.00 Хрещатик
20.15 Муз. пауза

ТЕТ

20.30 «СІТ. ВІДЛУННЯ ТИЖНЯ»
20.50 Будівельна корпорація «Ремакс»
20.55 «Пісня тижня»
21.10 На екрані оповідання Стівена Кінга. Худ. фільм «Котяче око»
22.45 «Я — пам'ятник Собі...»
23.45 Щоденник телефестивалю «Золота Ера»
0.15 «Пост»

ICTV

6.30 Віталій+Світлана Білоножко: в житті і на сцені
7.30 Головне слово
8.00 Люди. Інформаційно-публіцистичний тижневик (ТІА «Вікна»)
8.30 Фабрика снів
9.00 «З х 4». Найкумедніше домашнє відео Волт Дісней представляє:
9.30 «Русалонька». Мультсеріал
10.00 «Останній електронний лицар» Художній телефільм
11.00 Фестиваль «Зірки «Утренней звезды»
11.30 «Зелені гектари». Комедійний телесеріал
12.00 «Шпигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
12.30 Шлягер, бо шлягер
13.30 Пані. Все для жінок
14.00 То я, Ірчик з Львова (ТК «Міст»)
15.00 Візит. Флорида, Ізраїль
15.30 Сторінками фестивалю «Мелодія» (ТК «Міст»)
16.00 Несказане... або Дещо про кохання. ч.1 (ТК «Міст»)
16.30 Мистецький канал «Територія А»
17.00 Лего-експрес
17.45 Веселий ринок Волт Дісней представляє:
18.00 «Русалонька». Мультсеріал
18.30 «Велика гора» Художній телефільм. 1 серія
19.30 «Красуня і чудовисько». Телесеріал
20.30 У вирі моди
21.00 «З х 4». Найкумедніше домашнє відео
21.30 «Брати». Прем'єра художнього телефільму. 2 серія
23.10 Музична програма «Хмарочос»
0.00 Щоденник «Золотої Ери»
0.30 «Лавина». Художній фільм
1.45 Програма передач на завтра

РОБОЧА ВІДПУСТКА

Днями Президент Латвійської Республіки Гунтіс Улманіс під час своєї відпустки відвідає Україну, повідомили ДІНАУ-Укрінформу в МЗС України. Він матиме зустрічі з Президентом України Леонідом Кучмою та Прем`єр-міністром Валерієм Пустовойтенком. У ході цих зустрічей передбачається обговорити широке коло питань, що становлять взаємний інтерес.

Чорновола турбує Росія, а Яворівського — Албанія

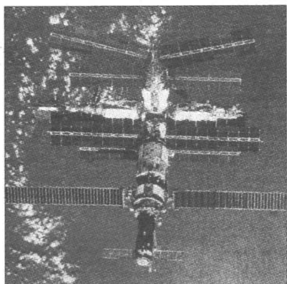
(Початок на 2-й стор.)

А В'ячеслав Чорновіл вважає найважливішим питання захисту національних меншин. На жаль, лідер Руху не зміг виступити під час відповідних дебатів — не вистачило відведеного регламентом часу, але текст його промови перекладено і зареєстровано як офіційний документ ПАРЄ. У ньому йдеться про проблеми українців за межами нашої держави. Чорновіл наводить приклади гноблення українців за тоталітарних часів у Румунії, трагедію операції «Вісла» у Польщі, штучне розділення української меншини у Словаччині. «Нині, — зазначає депутат, — справи на Заході поліпшилися. А в Росії триває політична денаціоналізація українців, збільшення детермінації українців за рахунок інших. Чи мають у такому разі росіяни моральне право говорити, вишукуючи якісь зачіпки, про утиски російськомовного населення, скажімо, у Литві?»

Як ви можете прокоментувати, запитав кореспондент «ГУ», заяву французького міністра П'єра Московічі, що Франція не підписуватиме Рамкову конвенцію про захист прав нацменшин?

— У нас теж є певні складнощі з ратифікацією цієї конвенції. Ми також унітарна держава з єдиною державною мовою і національні територіальні утворення заборонено Конституцією. Втім, раніше ПАРЄ ухвалила документ, що називає цю конвенцію рекомендаційною: такою ми можемо її сприймати. Та мову ведуть уже про обов'язкову ратифікацію.

На слуханнях з питань захисту нацменшин більше, ніж Чорноволу, пощастило Анатолієві Раханському. Він устиг виступити: «Для нас однією з головних проблем є забезпечення гідного існування депортованих народів, які повертаються нині до Криму: татар, болгар, греків, німців». Анатолій Раханський навів цифри, зокрема повернулося вже 300 тисяч осіб. Ще можуть — 200 тисяч. Лише 52 відсотки тих, що осіли в Криму, забезпечено житлом, половина не мають роботи. Для розв'язання цих проблем потрібно 2 млрд. доларів США. Україна такої суми не має. А її звернення за допомогою до міжнародних організацій результату поки що не дали.

«Мир» очима інопланетян

Слюсаря викликали?

Чи ЗНАЄТЕ ви, яку рекламу придумала одна страхова компанія в Італії? На плакатах зображено радянські, а нині російські, космічні супутники й кораблі, що падають на голови нещасним італійцям. Можна було б порадіти знахідці італійських рекламників, але... У «радянський космос» вкладено величезну частину української праці, але й нині наша економіка, що все слабне, намагається тут тримати зоряну марку.

Космонавтика, мабуть, єдина з усіх галузей науки і техніки колишнього Радянського Союзу зберегла до останнього часу здобуті в минулому позиції, пам'ятаючи, що простo зобов'язана бути «попереду планети всієї». Більше того, обличчя у неї має бути настільки привабливе, розумне і молоде, щоб на нього «клюнули» американці й інші з ними. Оскільки немає наддержави — немає й надкоштів. Та не може бути все о'кей в окремо взятій галузі, якщо повсюди одна перебудова йде на зміну іншій. І бабусю-космонавтику затіпало в конвульсіях, до того ж, як це зазвичай трапляється, у найбільш неслушний час...

Аварії, що переслідують унікальний «космічний дім» — станцію «Мир», останнім часом почастішали до непристойності. Космонавти, які змінюють один одного і яких деякою мірою звинувачують у некомпетентності й помилках, ризикуючи життям, потихеньку оволодівають фахом космічних слюсарів: то там відремонтувати, то тут залатати. У чому справжні причини аварій: у перевтомі людей від постійних стресових ситуацій, технічних недоробках «землі» чи трухлявості космічного обладнання?

Саме на сьогодні заплановано засідання російської міжвідомчої комісії, вона має оцінити як роль усіх «співучасників» пригод, також і найсерйознішої за останні 12 років — зіткнення станції «Мир» з вантажним кораблем «Прогрес М-34». Можливо, вона дасть відповідь на запитання, які цікавлять не лише російську, а й світову громадськість.

А 18 вересня Конгрес США вже почав розгляд питання про доцільність подальшого співробітництва на «Мирі». Плюс: майбутнє космосу і міжнародної станції «Альфа» — основна тема російсько-американських переговорів з економічного й технологічного співробітництва. А приїзд до Росії віце-президента США Альберта Гора зустрінуто з боку багатостраждального «Миру» черговою відмовою роботи бортового комп'ютера...

Американців більш за все турбує: чи зможе Росія дотримати обіцянки щодо будівництва службового модуля? Інакше «Альфа» стане мрією. Наприклад, космічне відомство США НАСА нині сушить собі голову: чи відправляти нових астронавтів на «Мир» з метою їхньої підготовки для роботи на «Альфі»?

Є також думка, що створення «Альфи», за яке так уболіває російський уряд, — дурниця. Аргумент простий: більшу частину обладнання цієї станції становитимуть системи життєзабезпечення екіпажу. А незважаючи на весь досвід тривалих космічних польотів на «Мирі», до цього часу не винайдено засіб проти негативного впливу невагомості на організм космонавтів: у них зменшується розмір серця, атрофуються м'язи, кістки стають крихкі. Результати пов'язаних із цими проблемами досліджень неможливо практично використати на Землі. У промисловості космічні розробки також застосовують украй рідко.

Витрати на створення станції «Альфа» мають певний сенс лише в тому разі, якщо в майбутньому справді плановано відправити пілотований космічний корабель на Марс. Не зрозуміло, проте, що робити людині на цій планеті. Та однак крутиться нав'язлива думка: дешевше і розумніше спочатку врятувати рай земний, ніж вирощувати на кам'янистому Марсі дерева...

Проте марсіанські утопії цілком серйозно розглядають, наприклад, у Бонні. Німецькі соціал-демократи розраховують на створення нових робочих місць у галузі, де широко застосовують передові технології. Міністр науки ФРН Рютгерс заявляє, що має намір використати досягнення космонавтики на благо німецької економіки. І Німеччина, можна сказати, «ставить» на розвиток космонавтики.

Що ж, через 40 років після запуску першого у світі штучного супутника Росія намагається підкорювати космос без належних витрат. Колишня могутня країна (до складу якої входила й Україна), яка мріяла перемогти США в «зоряній війні», нині просто Росія — наступниця нашого спільного космічного чуда, змушена миритися з радикальним скороченням фінансування космонавтики і витоком інтелектуального потенціалу, а також явним загравванням зі Сполученими Штатами. До речі, для останніх тверезий розрахунок бере гору над притаманними слов'янам амбіціями, оскільки разом працювати значно дешевше, ніж поодинці.

Чи здатна злякати американців чергова неполадка на «Мирі»? Важко сказати. Ясно одне: якщо Росії пощастить привести до ладу «Мир», що розсипається, вона збереже лідерство в освоєнні космосу. В іншому разі — миром (уже не станцією) буде зроблено неприємний висновок про те, що космічні досягнення Москви — справи давно минулих днів.

Космічні слюсарі — це не смішно

Яна СТАДІЛЬНА.

Не обмежуйте права алкоголіків

На захист прав співвітчизників, що страждають від алкоголізму та наркоманії, виступив американський конгресмен Джим Ремстад.

Республіканець з Міннесоти, який, за його власним визнанням, свого часу лише за допомогою лікарів позбавився невгамовної тяги до спиртного, вніс на розгляд колег законопроект, що забороняє дискримінацію наркоманів та алкоголіків при укладанні договорів медичного страхування. Йому страхова компанія оплатила місячний курс лікування. «Якби не це, мене б тепер не було серед живих. Я пив запоєм», — заявив, представляючи свою ініціативу, законодавець.

Ремстад і його однодумці стверджують, що в разі прийняття законопроекту вартість медичного страхування зросте не більш як на 0,5 відсотка.

Бізнес і громадські об'єднання, що представляють його інтереси, проте, рішуче виступили проти нової ініціативи. Вони, зокрема, вважають, що її прийняття викличе сплеск шахрайства з медичними страховками, оскільки хворих на алкоголізм та наркоманію іноді непросто відрізнити від здорових.

Проте, є у нового законопроекту і палкі прибічники. Вони вважають, що пропонований захід рано чи пізно окупиться за рахунок зниження витрат на лікування захворювань печінки, серцево-судинної системи... «Лікування діє. Погляньте хоча б на мене, — сказала на спеціально скликаній на Капітолійському пагорбі прес-конференції актриса Шерон Глесс, зірка телесеріалу «Кегні та Лейсі», яка, за її визнанням, десять років тому з власної кишені оплатила курс реабілітації. — Я всією душею прагнула позбавитися своєї недуги, але без професійної допомоги зробити це мені було просто несила», — повідомляє ІТАР-ТАКС.

Загравати із журналістами — поганий тон

О Х ця вже преса! «Дістали» наші колеги й адміністрацію талібів у Кабулі, що видала розпорядження, за яким іноземним кореспондентам наказують передавати лише «реальні» повідомлення про стан у країні згідно з «прийнятими в Афганістані традиціями і правилами». Начебто все й правильно: до чужого монастиря.., пробачте, до чужої мечеті зі своїм кораном не ходять, та це лише на перший погляд...

У заяві міністерства закордонних справ адміністрації талібів ідеться, що іноземні кореспонденти, які працюють в Афганістані, мають право повідомляти лише про ті події, що відбуваються, і повинні уникати будь-яких аналізів, коментарів та інших подібних матеріалів, повідомляє ІТАР-ТАКС. А це вже цікаво.

Журналістам рекомендовано працювати в суворій відповідності до чинних у контрольованих талібами районах вказівок і розпоряджень, уникати згадок про роль етнічного фактора у громадянській війні, що точиться в країні. «Слід уникати передачі повідомлень, які можуть зачепити національні, релігійні чи мовні почуття людей», — зазначено в заяві. Основу руху «Талібан» становлять пуштуни, натомість у лавах їхніх супротивників воюють таджики, узбеки та хазарійці. Відтепер іноземні журналісти зобов'язані (не можна не звернути увагу на останнє слово) повідомляти про всі офіційні заяви руху «Талібан». Заборонено передавати інформацію, на підставі інтерв'ю із жінками. Приїжджим журналістам слід наймати офіційно рекомендованих перекладачів, шоферів і зупинятися лише у визначених готелях. Знайомі до болю інтонації, чи не так?

У Кабулі заборонено поширення іноземних друкованих видань, де вміщено фотографії жінок без головного убору. Недавно в пакистанських газетах, що потрапили до Кабула, було зафарбовано чорною фарбою всі фотографії принцеси Діани, опублікований у зв'язку з її смертю.

Що ж, додержуючись рекомендацій, не будемо коментувати дану заяву, тим більше, що вона красномовна сама по собі. І дуже нагадує ввічливі вказівки президента однієї зовсім не мусульманської держави, сусідньої з Україною і яка доводиться нам близькою родичкою... На щастя, жінка у наших сусідів — друг людини й аналогії із «жіночими» пунктами талібанівської заяви, зрозуміло, недоречні.

І в підводу, і під воєводу

Саме так кажуть про рисаків, що пішли від арабського жеребця Сметанки (платили золотом за живу вагу) і його сина Барса, які трудяться на полях і бігають на перегонах. Їх красі і витривалості не потрібно реклами. Їх треба просто любити... Як-от Василь Шапран, перший заступник голови Полтавської облдержадміністрації, президент Асоціації рисистого конярства України. Його козацький родовід підтверджує старовинна прадідівська грамота, яку рід передає від покоління до покоління молодшим синам.

Полтавщина — центр рисистого конярства України. Тут два кінних заводи: 100-літній Дібрівський і тільки-но створений Артемівський, ще десяток конеферм у Пирятинському, Лохвицькому, Шишацькому, Чутівському, Глобинському та інших районах. Комусь, можливо, конярство видасться забаганкою — знайшли, мовляв, на що гроші витрачати. Та коли добре підрахувати... Виростите одного такого жеребця, як Сорренто, продасте й можна усім колгоспом років 20 одержувати зарплатню й сидіти на печі.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Фото Олександра КЛИМЕНКА, Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Генеральний директор М. Агафонов

Тепличні чи нормальні умови «пробив» для перспективної справи Павло Лазаренко

(Початок на 1-й стор.).

Господарство справді унікальне. Донедавна невелике, воно мало трохи більше двох тисяч гектарів орної землі. Сьогодні об'єднало п'ять сусідніх радгоспів —майже весь правий берег Дніпра поблизу обласного центру. І обробляє вже понад 25 тисяч гектарів. Причому, справа не обмежується тільки виробництвом продукції-сировини. І тут переробляють за європейськими стандартами. Бо агрофірма тепер — це і молокозавод, і консервний завод, і реалбаза та овочесховище «Холод», і торговельно-збутова мережа.

Хоча неповторність агрофірми полягає, мабуть, трохи в іншому. Досі аж ніяк не всі розуміють генерального директора Миколу Агафонова, коли він пояснює, які відносини власності на даному етапі його фірма сповідує. Залишаючися державним підприємством, вона спирається передусім на орендні форми господарювання. Як запевняє доктор економічних наук Віктор Радченко, який очолює науковий підрозділ фірми, оренда —найсприятливіший, м'який і гнучкий стартовий варіант орієнтації на ринкову економіку, котрий послідовно та найменш болісно служить приватизації та роздержавленню власності. Це той тривалий процес, який і треба було обирати всім нам. Якщо збиралися не руйнувати, а творити, не розкрадати, а примножувати. Оскільки тепер до складу «Наукової» влилися і господарства, де землю встигли розпаювати, оскільки засновано і приватне підприємство, котре спеціалізується на реалізації продукції винятково за домовленостями з виробниками, то й поготів виник симбіоз, коли геть усі тут уже не просто працюють за наймом чи контрактом, а займаються підприємництвом і аграрним бізнесом.

Не помилилися дев'ять років тому ще в невеликому радгоспі «Науковому», коли наперекір місцевим партократам обрали директором Миколу Агафонова. За першим разом вибори було оголошено недійсними. Люди повторно наполягали на своєму: тільки Микола Іванович — і квит. А сьогодні хоч як намагався я, зустрічаючися з «рядовими» трудівниками фірми, почути з їхніх вуст, що Агафонов — бізнесмен і хазяїн, може, що й капіталіст, та не вдалося. Микола Іванович, кажуть, господар, якого ще треба пошукати, але і «ми всі тут бізнесмени і підприємці».

Не секрет, що саме надало початкового поштовху для злету цього господарства. Агафонов, зооінженер за фахом, насамперед задумав замінити дійне стадо на високопродуктивну худобу. Навіщо утримувати й годувати чотири корови, надоюючи від кожної трохи більш як дві тисячі кілограмів молока, якщо замість них одна голштинської породи, якій Європа давно віддала перевагу, даватиме дев'ять-десять тисяч кілограмів? Отже, потрібна валюта, щоб закупити худобу голштинської породи. Перші 107 корів вдалося завезти, отримавши кредит.

З цього, власне, й почалося.

Вища селянська математика

Сьогодні про агрофірму «Наукова» ходять найдивовижніші чутки. Ніби тут створено рай. Хоч відомо, що «квітуче життя» дається тяжкою працею. Для непростого «перехідного періоду», а радше для періоду становлення Микола Агафонов знайшов дуже обтяжливий і виснажливий для нього адміністративно-демократичний стиль управління господарством. Рішення приймають колективно, одні — орендними підрозділами, інші — на засіданнях ради орендарів, але відповідальних і виконавців називають поіменно, і контроль щоденний, якщо не погодинний. Тому й зібрали на круг по 55 центнерів озимого хліба з гектара, добряче й іншого збіжжя — разом 29 тисяч тонн. Вистачить і на держзамовлення, і на регіональне замовлення, і на кормовиробництво, і на власну переробку. Тим паче, що приступили до монтування млина італійського походження. Якщо фірма сама продаватиме борошно, то це, уявіть собі, прибутковіше і їй, та вигідніше, мало не вдвічі дешевше, й покупцеві. Не вірите? Воно ж коли обмолочуєш не задля валу, а щоб і самому, і людям жити, то опановуєш уже не елементарну арифметику, а вищу підприємницьку математику.

Достигла така прекрасна кукурудза, що зберуть не менш як 20 тисяч тонн зерна — 70—75 центнерів у сухому вигляді з гектара, — і закладуть щонайменше 180 тисяч тонн силосу. Схоже, правда, що й більше — готують і додаткові ємкості. Насіння соняшнику буде не менше семи тисяч тонн — теж з усіма наслідками, які з цього випливають. «Наукова» не збирається комусь за безцінь віддавати вирощене, щоб хтось загрібав гроші — сама дасть раду продукції. В упаковках, не гірших від імпортних. А що за смаковими якостями кращої від заморських наїдків, так це — поза сумнівом. «Якби люди добре знали, які наші огірки, помідори, сині баклажани поживніші від привезених з-за кордону, —каже директор консервного заводу Ігор Лобанов, — то купували б тільки їх».

Та підемо далі. Утримуючи понад півтори тисячі корів, фірма щодня надоює 50 тонн молока, яке переробляє на власному молокозаводі. Тим часом завод переоснащується новітнім обладнанням, яке тільки є в Європі, бо вже незабаром утримуватимуть три тисячі корів голштинської породи, відтак і щонайменше сто тонн молока на день. Чом не випускати молокопродукти більш як 20 найменувань? Корівники будують теж найсучасніші. Експериментальний комплекс у підприємстві «Центральне» за рівнем оснащення — третій у Європі. Аналогічні створюють і в сільгосппідприємствах «Горьківське» та «Поділля» — вкладають сім мільйонів гривень, які окупляться за два роки. На переобладнання молокозаводу вже витратили п'ять мільйонів. Паралельно два мільйони гривень спрямували на реконструкцію консервного заводу. За нормальних обставин вони теж за два роки мають повернутися...

А звідки агрофірма черпає такі гроші?

Не буду лукавити: «Науковій» допомагали. У 1993—94 роках їй дозволили займатися зовнішньоекономічною діяльністю — на законних підставах, за належними ліцензіями продавати отриману за бартером металопродукцію, металургійну сировину тощо. Та у всьому цивілізованому світі сільське господарство кредитують та інвестують. Навіть там, де ціни паритетні — не як у нас. Отож, добре, що дали колективу можливість заробити грошей. І не для того, щоб розжиріти-розбагатіти, а вкласти у виробництво!

І дорікнути тодішньому керівникові області Павлу Лазаренку можна лише за те, що не скрізь на Дніпропетровщині так. Це — з одного боку. А з другого, коли неможливо саме так працювати скрізь, то треба зберегти хоча б острови-вершини, щоб усім було ясно, як слід господарювати на селі за нових умов. А якщо врахувати ще й відроджені два райони області, про що недавно розповідала наша газета, то стане ясно, що цей керівник прагнув якомога більше аграрного потенціалу зберегти і примножити. І йому багато що вдалося. Ось воно як.

Головне, кошти витратили і витрачають для того, щоб агрофірма далі сама заробляла, розвивалася і окупалася. Властність орендарів — зроблене, вирощене, вироблене й зароблене. Три дні поспіль перебував я в первинних осередках «Наукової» і переконався: тут панує клімат, а швидше утверджується спосіб життя, коли люди почуваються не заробітчанами-прохачами, а господарями-трудівниками, власниками-підприємцями, комерсантами, якщо хочете.

Може, це й другорядний нюанс, та тільки не для нашої колгоспної дійсності: тут не крадуть. Останній випадок трапився торік: механізатор поцупив два тюки сіна. То йому у двір за собівартістю — вважай, за копійки —завезли дві тонни. Навіщо красти, якщо можна недорого купити стільки, скільки тобі треба! Навіч ще одна ознака перемін: свої присадибні господарства трудівники агрофірми нині згортають. Бо свої вони тепер і поза власним двором та власним сараєм. Це по-перше. А по-друге, на п'ять колишніх радгоспів людей залишилося 2 тисячі 275 чоловік (управлінців — 49), то працювати доводиться за «капіталістичними» мірками — з раннього ранку до пізнього вечора.

А хто сказав, що можна напівсили працювати, а жити на широку ногу? У «Науковій» щомісяця авансом отримують у середньому по 120—150 гривень, а остаточний розрахунок восени, коли кожний кооператив пожинає свої плоди. Отут на чоловіка ще по 2—3 тисячі припадає. Тим часом щомісяця кожен працюючий безоплатно отримує 36 літрів молока, за собівартістю 5 кілограмів м'яса, два кілограми вершкового масла, олії, цукру, круп та макаронних виробів. І вже три роки поспіль усі «науковці» сім'ями у повному складі відпочивають на морі, не викладаючи за це ані копійки з власних кишень.

Працівники кооперативу «Молоко» агрофірми «Наукова»

— Так, люди у нас завантажені роботою більше, ніж будь-де по селах, — каже директор сільгосппідприємства «Центральне» Олександр Софійченко. — І вимогливість, дисципліна — над усе, найбезневинніші порушення не прощаються. Люди працюють, думаючи, як краще та з меншими витратами зробити, який зиск буде від їхніх старань. Кожен з нас точнісінько, як фермер, тільки не сам по собі, а в кооперативі.

Директор іншого підприємства — «Горьківського» —Олександр Неопрятний розповідає, що його колишній радгосп «Долинський» конав. Агрофірма запропонувала одне: зрозуміти, що порятунок — справа самих людей, які тут працюють. Хто першим зрозумів, той і прийшовся до двору. А директор підприємства «Миколаївське» Олександр Курілка заявив, як відрізав: наші люди працювати вміють і хочуть, дайте їм тільки можливість працювати на себе. Агроном підприємства «Поділля» Володимир Бондаренко двадцять років був тут агрономом колишнього радгоспу «Жовтнева революція». Останні два роки не одержував зарплати, дожився до того, що у хаті хліба не було. Зараз він — у складі орендного колективу «Врожай-4», який обробляє понад чотири тисячі гектарів. І такого врожаю, як цього літа, ще жодного разу йому не вдавалося вирощувати. Головне, дуже вчасно все перемінилося. Бо понад дві тисячі гектарів до того вже два роки не обробляли. У бур'янах завелася навіть дичина.

— Люди не вірили своїм очам і плакали, коли ми ті бур'яни розорювали, — каже директор сільгосппідприємства Володимир Драганчук. — Буде й комплекс для голштинської худоби. Настав кінець безглуздю, недбалості та злочинству, коли утримували навіть хворих на туберкульоз корів.

Дорогу здолає той, хто піде слідом

Сподіваюся, що найперший висновок, який робить читач, такий: хай би якомога більше господарств в Україні ішло шляхом «Наукової». Агрофірма не заперечує, більше того, хоче сприяти цьому. Як? А починати з молочного скотарства, закуповуючи високопродуктивну голштинізовану худобу. До кормів та догляду вона вибагливіша, але економічно вигідніша для утримання. Своїм досвідом фірма готова ділитися з усіма бажаючими. То коли ще в Мінсільгосппроді України виникла думка про кредит на придбання імпортних нетелів для створення майже у ста господарствах держави племрепродукторів, Микола Агафонов відгукнувся посприяти.

Щоб придбати десять тисяч голів, як намітили, потрібно було майже одинадцять мільйонів доларів. Уряд ці кошти знайшов. Правда, тепер чомусь перекручено тлумачать, наче кредит надано винятково агрофірмі «Науковій». Насправді вона просто добровільно і додатково взяла на себе тягар створення селекційно-генетичних племрепродукторів у країні, уклавши з господарством багатьох областей відповідні угоди. І вже завезла більш як у шістдесят господарств п'ять з половиною тисяч нетелів. Решта також підготовлена до завезення.

Та чи треба нагадувати, який шарварок зчинився навколо цього кредиту? «Наукова» мало не розтринькала його —про це стверджують там і тут, не обтяжуючи себе потребою з'ясовувати істину. Є підозра, що дуже «образилися» чиновники з високих київських кабінетів. Це ж бо якби вони закуповували худобу та постачали її на місця — ото б озолотилися. І вже ладні все, що в агрофірмі створено, оголосити сумнівним та грішним.

Ще у 1990 році, нагадує Микола Агафонов, Україна на кожного мешканця виробляла тонну хліба, з виробництва цукру, картоплі і яєць була восьмою на планеті, м'яса — п'ятою, молока і овочів — другою. І ці досягнення можна поліпшити щонайменше вдвічі, а це й видно на прикладі агрофірми «Наукова». Чом же ми дозволяємо і в себе, і у держави відбирати майбутнє, збиткуватися над тими, хто про нас дбає?

Що унікальне господарство Миколи Агафонова вистоїть і не пригнеться, не маю сумнівів. А ось чи є в Україні господарі—державні мужі, якщо переслідування першопрохідців відбувається, маю сумнів. Залишається тільки вірити, що проросли зерна вже наперекір усім незгодам заколосяться.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровська область.

Були кращі у країні тюльпанів і вітряків...

Блискучою перемогою українського спортсмена Сергія Яненка з Чернівців завершився чемпіонат світу з надмарафону (100 км), який відбувся в місті Вінсхотені (Нідерланди). Вихованець тренера Дениса Тещука подолав дистанцію за 6 годин, 25 хвилин і 25 секунд.

У командному заліку збірна України посіла високе четверте місце. До складу команди увійшли: Сергій Яненко, Сергій Лавринюк (Черкаси), Ігор Окілко та Олександр Баличев (Червоноград, Львівська область).

Цікаво, що надмарафон долали й ветерани. У віковій категорії — 55 років — першим на фініш стокілометрівки прибіг Володимир Коноплььов з Сокаля, що на Львівщині. Добре виступила перспективна 18-річна Вікторія Калюжна із Сімферополя, яка показала хороший результат — 8:37.03 і увійшла до десятки кращих.

Сьогодні ми радіємо успіхам наших марафонців. Але шкода, що вони не мають належних умов для підготовки до великих змагань.

Сергій КОВАЛЬЧУК.

Вінсхотен—Київ.

На знімках: вітряк — візитна картка Нідерландів; Сергій Яненко долає останні метри дистанції; а це він — уже увінчаний чемпіон; на трасі надмарафону.

Фото автора.

На «Динамо» буде свято

Наступної неділі на стадіоні «Динамо» в Києві о 15.00 почнеться календарний матч першості України, в якому друга динамівська команда прийматиме охтирський «Нафтовик». А після цього глядачі стануть свідками захоплюючого поєдинку, в якому зустрінуться динамівські зірки минулих років. І цю зустріч вони приурочать до 50-річчя заслуженого майстра спорту Володимира Трошкіна.

Так, саме 28 вересня святкуватиме свій ювілей видатний футболіст, володар Кубка кубків, Суперкубка, Кубка СРСР, багаторазовий чемпіон країни, бронзовий призер Олімпійських ігор. І взагалі чудова людина і товариш. До речі, Володимир Миколайович нині працює в Федерації футболу України. Він куратор національної збірної.

Отже, шановні прихильники футболу, обов'язково завітайте на стадіон «Динамо».

Спорт і відпочинок «SILES'97»

Учора в приміщенні Українського державного університету фізичного виховання і спорту (вул. Фізкультури, 1. Станція метро «Республіканський стадіон») відкрилася міжнародна виставка Siles hobby VISA'97. Її тематика — обладнання і матеріали для будівництва та реконструкції спортивних споруд, техніка для спорткомплексів, стадіонів, басейнів. На стендах — спортивний одяг, взуття, інвентар та багато іншого, що зацікавить і дорослих, і дітей. Туристичні та сервісно-транспортні фірми, організації та компанії запропонують і нададуть ці ж таки послуги.

Сьогодні та завтра виставка працюватиме з 10.00 до 18.00.

Внесіть зміни до календаря

На черговому засіданні бюро Професійної футбольної ліги розглянуто питання про перенесення деяких ігор. За обопільною згодою клубів матч «Дніпро» — «Металург» (Маріуполь) відбудеться не 9 листопада, а 30 вересня, а гру «Ворскли» з «Дніпром» перенесено з 20 листопада на 5. Матч «Галичина» — «Борисфен» перенесено з 24 вересня на 14 жовтня, «Борисфен» — «Покуття» — з 29 вересня на 29 жовтня, «Олімпія ФК АЕС» — «Локомотив» (Сміла) — з 30 жовтня на 19.

***

Гандбол. Чемпіонат України. Жінки. Вища ліга «А». Запоріжжя. 24 вересня. «Мотор» — «Мотор-2» — 35:14, «Спартак» — «Дніпрянка» — 32:17, «Карпати» — «Інгул» — 33:19, «Галичанка» — «Автомобіліст» —26:24.

Григорій СУРКІС: «Де наш глядач?»

НАПЕРЕДОДНІ відльоту київського «Динамо» до Ейндховена президент клубу Григорій Суркіс мав тривалу розмову з журналістами. Вона вийшла гострою і відвертою.

— Ми дуже занепокоєні тим, що матчі київського «Динамо» в національних змаганнях збирають на трибунах нашого затишного і всіма улюбленого стадіону мізерну аудиторію. Це ображає не тільки керівництво клубу і його служби, а насамперед гравців і тренерів. Хіба вони заслужили таке ставлення? Для кого грають? — Емоційно запитував Григорій Михайлович. — Невже клас динамівської дружини, яка представлена в найелітнішому європейському турнірі, не має в публіки інтересу? Невже футбол у нашій країні перестав бути явищем соціального значення?

Особливо образило динамівський колектив те, що на його матч з донецьким «Шахтарем», який вважався поєдинком не лише туру, першого кола, а й, можливо, усього чемпіонату, зібралося якихось кілька тисяч глядачів.

Пан Суркіс висловив думку, що не ціна на квитки (найдешевші на чемпіонат — 5 гривень) є головною причиною «бойкоту» уболівальників. Тут, либонь, і вина журналістів, які належно не пропагують футбол, національний чемпіонат, його героїв.

— Ви кажете, що дорогі квитки. Добре, ми готові, скажімо, на стадіоні під час матчу розіграти 10-15 стипендій для студентів-уболівальників. Давайте думати разом, шукати нових форм роботи з глядачем.

Президент ФК «Динамо», ПФЛ і віце-президент ФФУ зазначив, що не на всіх аренах країни належний порядок на трибунах під час матчів. Зокрема, він зосередив увагу на львівському стадіоні «Україна». Там під час матчу «Карпати» — «Ворскла» хуліганський хор брудними словами ображав арбітра. Цю гидоту чула вся країна. Адже матч транслювало телебачення. Григорій Суркіс запевнив, що надалі в таких випадках вживатимуть найсерйозніших каральних заходів.

Свого часу було покарано дніпропетровських уболівальників. Тепер доводиться у певний спосіб впливати на львів'ян.

— А скільки коштуватимуть квитки на матчі Ліги чемпіонів? — запитали динамівського президента.

— По-перше, повідомляю, що всі матчі цього турніру проведемо на НСК «Олімпійський». Гадаю, що його заповнені трибуни здатні приголомшити будь-якого нашого суперника. Раніше під час попередніх розіграшів Ліги чемпіонів для забезпечення присутності якомога більшої кількості глядачів ФК «Динамо» (Київ) викуповувало 60-75 відсотків квитків, які потім розповсюджували безплатно. І наш стотисячник був заповнений по самі вінця.

Нині все інакше. Потужна організація, яка називається Суперлігою, гарантує всім своїм учасникам чималі грошові надходження. Водночас вимагає незаперечно дотримуватися правил гри Ліги. Зокрема, передбачається обмеження безплатних квитків. Це обумовлено і економічно, і з метою безпеки. Спеціальне положення УЄФА передбачає, що кількість безплатних квитків не повинна перевищувати двох відсотків від місткості стадіону, але водночас не перевищувати тисячі штук. Ось так.

Утім, добре розуміємо, що наших людей сьогодні, на жаль, багатими не назвати. І ми, щоб не повторити помилок організаторів матчу збірних України та Німеччини, вирішили 44 відсотки квитків на поєдинки Ліги чемпіонів продати по 5 гривень, 19 відсотків —по 10, 20 — по 15, 9-8 — по 20-25. Гадаю, що це цілком прийнятні суми. До речі, передбачено абонементи одразу на три зустрічі «Динамо» — з «Ньюкаслом», «Барселоною» та «Ейндховеном» — вартістю по 15 гривень. Сподіваюся, що охочих придбати їх знайдеться чимало. Ціна, як на мене, цілком доступна багатьом.

— А чому так пізно починатимуться київські матчі, зокрема з «Ньюкаслом» 1-го жовтня, о 21.45?

— Така вимога УЄФА. Але хочу заспокоїти наших уболівальників. Транспортних проблем не буде. Ми вже звернулися до міськдержадміністрації з проханням продовжити години роботи міського транспорту. Це стосується і приміських електричок.

— Якщо хтось із зрілих майстрів упаде в око господарям зарубіжних клубів, то як поставитеся до можливих пропозицій?

— Цілком нормально. Якщо запропонують нашим провідним гравцям, яким уже під тридцять (Лужний, Шматоваленко, Максимов, Леоненко), нормальні контракти, то нехай їм Бог помагає.

— А якщо попросять Шевченка?

— Отут ні. Цей гравець поки що не продається ні за які гроші. Йому ще треба зростати, підвищувати майстерність, послужити клубові та національній збірній. Тоді й поговоримо на цю тему. І розмовлятимемо тільки з престижними клубами. До того ж, Андрій дуже потрібний «Динамо». Заміни йому сьогодні не бачу.

— Що можете сказати про Леоненка, чи можливе його повернення до основного складу?

— Віктор поки що виступає за другий склад. І йому ще треба вибордсатися з глибокої ями, назва якої —відсутність ігрової практики. Хоча ми його внесли до заявочного списку Ліги чемпіонів.

— І останнє запитання. Григорію Михайловичу, поширюються чутки, що ви збирається балотуватися в депутати Верховної Ради. Якщо так, то чи не позначиться це на вашій роботі у ФФУ, ПФЛ та ФК «Динамо» (Київ)?

— А чому б не спробувати. Треба, щоб у парламенті були люди, які боролися б за те, щоб держава по-справжньому, а не на словах, піклувалася про український спорт. Он ми будуємо надсучасну базу для клубу і національних збірних. А гроші дають лише кілька осіб. Ніби це тільки їм потрібно. Якщо справа завершиться позитивно, то робота в ФФУ та ПФЛ мені не завадить, бо вона є громадська. А стосовно керівництва клубом не турбуйтеся, з київським «Динамо» все буде гаразд. Він радуватиме своїх прихильників неодмінно...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Про те, що продовжує молодість

ДО НАШОЇ редакції завітав заслужений тренер України, майстер спорту, відомий у минулому стрибун у воду Леонід Федоренко і показав нам срібну медаль, яку виборов на першості Європи-97 серед ветеранів у Празі.

До речі, нещодавно Леонід Іванович відсвяткував 60-річчя. Але в це важко повірити. Адже він має юначу статуру, рухливий, енергійний, з молодим блиском у блакитних очах.

—Що там я, — розповідає гість. — Ви подивилися б, як стрибала з триметрового трампліна учасниця ... 1916 року народження.

—А ви самі тренуєтеся?

—Та де там. Востаннє перед празьким виступом стрибав тридцять років тому. Ми, на жаль, не маємо таких можливостей і умов, як наші зарубіжні колеги. У них є все: клуби, басейни, чудовий спортивний одяг та інвентар. Люди завдяки заняттям улюбленим спортом продовжують молодість. Ви подивилися б, як гаряче вітали німця Курта Пофаля — зірку стрибків у воду 60-х років. Він випередив мене у змаганні і здобув «золото». Чемпіона оточило чоловік 150, підкидали вгору, обіймали, цілували, говорили красиві слова.

—А хто ще з наших виступав?

—Були плавці, яких привіз олімпійський чемпіон Сергій Фесенко. Але ми з ними не бачились. У стрибках ще одну срібну нагороду на триметровому трампліні завоювала багаторазова чемпіонка України Тетяна Строганова. Четвертим був дніпропетровець Микола Сабетов. Одне слово, виступили пристойно. На нашу честь піднімали Державний прапор України.

—А чому не поїхала на першість ваша дружина, уславлена спортсменка, багаторазова чемпіонка і володарка Кубка, переможниця Спартакіади народів СРСР Тамара Саркісова?

—Тамара обов'язково виграла б змагання. Але на двох не вистачило коштів. Нас запросили на наступний чемпіонат та інші великі ветеранські турніри, що відбудуться найближчим часом. Та, гадаю, що ті поїздки нам не «загрожують». Немає коштів...

Віктор СТУГНА.

На знімках: Леонід Іванович Федоренко у нашій редакції; емблема празького чемпіонату.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Аукціони

Останні торги вересня

30 вересня в Києві на відкриті торги запропоновано два об'єкти незавершеного будівництва:

1. Тепличний комбінат. Будівельна готовність — 36,6 відсотка. Загальна площа забудови — 43 640 кв. м. Площа земельної ділянки — 6,5 га. Початкова ціна —974 830 гривень.

2. Хімчистка. Будівельна готовність — 57 відсотків. Загальна площа забудови — 627, 8 кв. м. Площа земельної ділянки — 0,16 га. Початкова ціна —81 700 гривень.

Додаткову інформацію можна одержати за телефоном у Києві (044) 225-43-93.

30 вересня в Рівному на відкриті торги виставлено 37 будинків із будівельною готовністю від 14,5 до 75,8 відсотка та початковими цінами від 1 017,1 до 3 698,3 гривні. Площа земельної ділянки — 0,25 га.

Додаткову інформацію можна одержати за телефоном у Рівному (0362) 23-61-34.

30 вересня в Тернополі на відкриті торги виставляють вісім об'єктів незавершеного будівництва, більшість з яких розташовані в обласному центрі:

1. Поліклініка заводу «Сатурн» на 600 відвідувань. Будівельна готовність — 45 відсотків. Площа земельної ділянки — 0,8 га. Початкова ціна — 19,7 гривні.

2. База обласного державного підприємства «Галант». Будівельна готовність — 60 відсотків. Площа земельної ділянки — 3,8 га. Початкова ціна — 23 600 гривень.

3. Спортивно-оздоровчий комплекс, розташований у м. Хоростків. Будівельна готовність — 18 відсотків. Площа земельної ділянки — 0,8 га. Початкова ціна — 180 гривень.

4. Відкрита стоянка з будівлями і спорудами ВО «Оріон». Будівельна готовність — 40 відсотків. Площа земельної ділянки — 1,6 га. Початкова ціна — 5,69 гривні.

5. Пункт обслуговування на 75 тракторів, розташований у смт Гусятин. Будівельна готовність — 40 відсотків. Площа земельної ділянки — 2,9 га. Початкова ціна — 63,14 гривні.

6. Склад державного підприємства «Облагропостач». Будівельна готовність — 70 відсотків. Площа земельної ділянки — 0,8 га. Початкова ціна — 9 486,03 гривні.

7. Гаражі державного підприємства «Облагропостач». Будівельна готовність — 35 відсотків. Площа земельної ділянки — 0,13 га. Початкова ціна — 20 926,4 гривні.

8. Виробнича майстерня, розташована у с. Глибочок. Будівельна готовність — 40 відсотків. Площа земельної ділянки — 0,06 га. Початкова ціна — 5,41 гривні.

Додаткову інформацію можна одержати за телефонами в Тернополі: (0352) 25-56-29, 25-59-17.

30 вересня в Миколаєві на відкриті торги виставляється забудова 17 житлових будинків, розташованих у с. Костянтинівка Новоодеського району. Будівельна готовність — 25—64 відсотки. Площа земельної ділянки — 0,16 га. Початкова ціна — 62 131,07 гривні.

Додаткову інформацію можна одержати за телефонами в Миколаєві: (0512) 37-43-19, 35-42-59.

Луганські довгобуди — з молотка

У Луганську 14 жовтня відбудеться приватизаційний аукціон, на який запропоновано п'ять довгобудів, розташованих у населених пунктах області.

Найдорожчий із запропонованих до продажу об'єктів —хірургічний корпус у м. Брянка, до складу якого входять котельня, харчоблок, водопровідно-насосна станція, резервуари для води, споруди, фільтри-поглиначі та зовнішні мережі. Загальний ступінь будівельної готовності довгобуду, розташованого на земельній ділянці 5,48 га, становить 53,9 відсотка. Розташований у Первомайську вузол зв'язку (АТС на 10 тисяч номерів) із загальним ступенем будівельної готовності 20 відсотків початково оцінено у 4 673 гривні. Нового власника шукатиме база відпочинку на 104 місця, розташована у с. Білогорівка Попаснянського району. Об'єкт, що складається із триповерхового спального корпусу, чотирьох одноповерхових будинків, господарського блока, складських приміщень та котельні, збудовано на 70 відсотків. Торги за довгобуд, розміщений на земельній ділянці 4,9 га, почнуть з позначки 6,9 тисячі гривень. Майбутні власники об'єктів незавершеного будівництва матимуть право змінити їхній первісний профіль.

Організатори аукціону надають можливість придбати на торгах два житлові будинки, обов'язковою умовою продажу яких є завершення будівництва зі збереженням початкового призначення. Зведений на 56,3 відсотка дев'ятиповерховий 32-квартирний житловий будинок, розташований у м.Стаханов, виставляється на аукціон зі стартовою ціною 6 350,3 гривні. Будинок на дві квартири у м. Кремінна, розташований на ділянці 678 кв. м, має будівельну готовність 60 відсотків і найнижчу стартову ціну — 600 гривень.

Заявки на участь в аукціоні приймають до 10 жовтня.

На 28 жовтня у Луганську призначено другий жовтневий аукціон об'єктів незавершеного будівництва, на який, зокрема, виставляється недобудований Луганський центр зайнятості з найвищою стартовою ціною 789 216,52 гривні. Збудований на 5 відсотків об'єкт розташований в обласному центрі на земельній ділянці загальною площею 0,73 га.

Нових власників шукатимуть три довгобуди, які містяться у Краснодоні. На аукціоні продаватиметься наполовину збудоване приміщення АТС. Потенційних покупців цього об'єкта можуть привабити як площа земельної ділянки, на якій розташований довгобуд, — 0,32 га, так і невисока початкова ціна — 4,41 гривні. Недобудований Палац піонерів та школярів із загальним ступенем будівельної готовності 47 відсотків (площа земельної ділянки — 27 гектарів) початково оцінено у 30 336,26 гривні. Торги за збудований на 68 відсотків дев'ятиповерховий 322-квартирний житловий будинок (площа земельної ділянки — 2 га), розташований у центральній частині міста, почнуться з позначки 5 729,9 гривні.

Незавершений дев'ятиповерховий будинок на 72 квартири у Свердловську (ступінь будівельної готовності — 60 відсотків, площа земельної ділянки — 0,6 га) виставляється на аукціон зі стартовою ціною 18 008,42 гривні. Збудований на 85 відсотків житловий будинок для малосімейних, також розташований у Свердловську (площа земельної ділянки — 0,3 га), початково оцінено у 4 188,17 гривні.

Стартова ціна станції БІО, що міститься в селі Орджонікідзе Краснодонського району, збудованої на 67 відсотків і розташованої на земельній ділянці 0,41 гектара, становить 7 240 гривень.

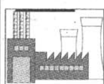
Районний центр зайнятості населення у селищі Марківка, розташований на земельній ділянці 0,1 га, має загальний ступінь будівельної готовності 22 відсотки та стартову ціну 139 607,62 гривні.

До продажу запропоновано також дитячий садок у селі Гончарівка Краснодонського району (ступінь будівельної готовності — 30 відсотків, площа земельної ділянки —0,41 га, стартова ціна — 11 470 гривень) і клуб у селі Солідарне Білокуракінського району (ступінь будівельної готовності — 73 відсотки, стартова ціна — 40 460 гривень).

Заявки на участь в аукціоні приймають до 25 жовтня.

Додаткову інформацію можна одержати за телефоном у Луганську (0642) 53-13-36.

Нові технології

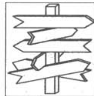
НДІ в'яжучих речовин та матеріалів ім. В. Д. Глуховського (Київ) розробив нові вогнетривкі теплоізоляційні матеріали на основі мулітокремнеземних волокон та екологічно якісного лужного алюмосилікатного в'язника — неорганічного полімеру, який пов'язує властивості неорганічних (висока міцність, теплостійкість) та органічних (еластичність, корозієстійкість, адгезія до різних матеріалів тощо) сполук. Він є аналогом природних лужних алюмосилікатних матеріалів типу цеолітів, фельдшпатоїдів та ін.

Кримський інститут природоохоронного та курортного будівництва створив новий високоефективний теплоізоляційний матеріал «Сіцил», вироблений із місцевої сировини. Можливість установки під час монтажу на опори повністю ізольованих секцій трубопроводів є головною його особливістю, бо виключається операція щодо додаткової теплоізоляції стиків.

У Науково-виробничому підприємстві «РИКС» (Київ) сконструйовано електронагрівальні прилади нового типу, які на основі випаровувально-конденсаційного принципу забезпечують високу еквівалентну теплопровідність теплопередавальних елементів (вищу на 2 порядки проти срібла та міді).

Виставки

Відвідайте Національний виставковий центр

1. «Сучасна мода-97». Сучасні моделі одягу і взуття, аксесуари — 01.10—05.10
2. «Метали України-97». Технології виготовлення і обробки. Технологічне обладнання — 01.1—04.10
3. «Отель—Ресторан—Магазин-97». Обладнання — 14.10—17.10
4. «Dream House-97». Сучасна техніка для дому —14.10.—19.10
5. «Садвинпром-97». Зразки напоїв, технології виготовлення напоїв — 15.10—18.10
6. «Будукраїна-97». Будівельні матеріали, техніка, інструмент, сантехнічні вироби — 27.10—31.10
7. «Електро-97». Технології та обладнання в енергетиці та електротехнічній промисловості — 28.10—31.10
8. «Нафта-газтех-97». Технології і обладнання для нафтової та газової промисловості — 28.10— 31.10
9. «Лісмаш-97». Технології і обладнання для лісотехнічної та деревообробної промисловості — 28.10—31.10

Курси гривні,

встановлені Національним банком України 24 вересня 1997 року до іноземних валют 1 групи класифікатора НБУ

Назва валюти	Офіційний курс
100 австралійських доларів	134-53
100 австрійських шилінгів	14-77
100 англійських фунтів стерлінгів	299-37
1000 бельгійських франків	50-37
100 німецьких марок	103-96
100 голландських гульденів	92-34
100 датських крон	27-30
10000 італійських лір	10-66
100 канадських доларів	134-32
100 норвезьких крон	25-67
100 доларів США	186-40
100 фінських марок	34-83
100 французьких франків	30-93
100 шведських крон	24-33
100 швейцарських франків	126-62
1000 японських єн	15-30
100 екю	204-71
1000 іспанських песет	12-33
1000 грецьких драхм	6-56
100 ірландських фунтів	271-75
100 ісландських крон	2-60
1000 португальських ескудо	10-23
100 СДР	252-50

Курси гривні,

встановлені Національним банком України 24 вересня 1997 року до іноземних валют 2 групи класифікатора НБУ

Назва валюти	Офіційний курс
1000 чилійських песо	4-50
100 китайських юанів	22-49
100 єгипетських фунтів	54-85
100 гонконгських доларів	24-06
100 сінгапурських доларів	123-12
1000 угорських форинтів	9-59
1000 індійських рупій	51-08
100 ізраїльських шекелів	53-34
10000 Південної Кореї вонів	20-51
100 польських злотих	54-02
10000 румунських леїв	2-48
100 саудівських ріалів	49-70
100 тайванських доларів	6-51
10000 турецьких лір	0-11
100 кувейтських динарів	611-55
100 новозеландських доларів	118-33
100 мальтійських лір	474-30
100 чеських крон	5-57
100 словацьких крон	5-46
100 словенських тьоларів	1-12
100 хорватських кун	29-92
1000 болгарських левів	1-05
1000 франків КФА	3-13
10000 російських рублів	3-18
10000 азербайджанських манатів	4-72
10000 білоруських рублів	0-50
10000 вірменських драмів	44-49
100 естонських крон	12-99
100 казахстанських тенге	2-46
100 киргизьких сомів	10-72
100 латвійських латів	315-93
100 литовських літів	46-60
100 молдавських леїв	40-52
10000 туркменських манатів	4-48
100 узбецьких сумів	2-48
100 грузинських ларі	144-50

Календар аукціонів об'єктів малої приватизації, призначених на жовтень 1997 року

Дата	Місто (область)	Кількість об'єктів	Примітки	Контактні телефони
01.10.97	Львів	4	ОНБ	(0322) 72-88-94, 79-82-32
09.10.97	Старобільський р-н (Луганська)	1		2-16-50, 2-21-36
09.10.97	Керч (Крим)	13		(06561) 2-05-11
10.10.97	Луганськ	2		(0642) 55-88-98, 55-86-58
10.10.97	Євпаторія (Крим)	15		(06569) 3-15-63
10.10.97	Суми	2	ОНБ	(0542) 27-43-14
14.10.97	Полтава	3		(05322) 7-43-73, 7-30-99
14.10.97	Луганськ	4	ОНБ	(0642) 53-32-36
14.10.97	Чернівці	10	3—ОНБ	(0372) 51-03-92, 58-52-76
14.10.97	Сімферополь	7	5—ОНБ	(0652) 24-13-19
14.10.97	Херсон	5	ОНБ	(0552) 26-17-18
16.10.97	Одеса	4	ОНБ	(0482) 24-74-94, 28-04-06
16.10.97	Антрацит (Луганська)	2		(231) 2-22-06
17.10.97	Трускавець (Львівська)	2		(03247) 6-61-11, 6-61-61
17.10.97	Борислав (Львівська)	1		(03248) 5-27-95, 5-42-07
17.10.97	Черкаси	5	ОНБ	(0472) 47-94-18
21.10.97	Кременчук (Полтавська)	2		(05366) 3-50-83, 3-60-73
23.10.97	Біла Церква (Київська)	3		(263) 5-39-57
24.10.97	Рівне	34	ОНБ	(0362) 23-61-34
24.10.97	Харків	14	ОНБ	(0572) 45-08-01
25.10.97	Стаханов (Луганська)	2		(244) 2-04-46
28.10.97	Луганськ	10	ОНБ	(0642) 53-13-36
29.10.97	Білогірськ (Крим)	3		(0659) 9-20-57
31.10.97	Кіровоград	3		(0522) 24-14-42

ОНБ — об'єкт незавершеного будівництва.

Інформація про діяльність АТ "Україна-Холдинг-Лізинг" за 1996 рік

Найменування емітента	Відкрите акціонерне товариство "Україна-Холдинг-Лізинг"
Код ЄДРПОУ	16282673
№ свідоцтва про державну реєстрацію та дата видачі свідоцтва	Підприємство засновано 16.09.1991 Свід-во №285-57/1507 від 15.03.1996
Місцезнаходження	Україна, 254071, Київ, вул.Хорива, 41
Телефон	416-1521
Телефакс	462-5128
Основні види діяльності	М'ясне та молочне скотарство, оптова торгівля, вирощування зернових культур, зовнішня торгівля, с/г машинобудування
Кількість акціонерів	2610
Кількість власників облігацій	–
Чисельність працівників	73
Статутний фонд	677 478 гривень
–прості акції (кількість та частка в статутному фонді)	677 478 шт. (100%)
–привілейовані акції (кількість та частка в статутному фонді)	–
Дата проведення останніх зборів акціонерів	27.03.97
Найменування та місцезнаходження юридичної особи, уповноваженої емітентом продавати (купувати) його цінні папери	ЗАТ "Агротехнологічна інвестиційна компанія", 254071, Київ, Хорива, 29.
Найменування та місцезнаходження юридичної особи, уповноваженої емітентом виплачувати доход за його цінними паперами	Дивіденди виплачує сам емітент (Київ, вул.Хорива, 41, к.35)
Дата та термін виплати дивідендів, якщо вони будуть виплачуватись	Дивіденди за 1996р. виплачувались в перюд з 01.04.97 по 31.08.97

Основні фінансові показники (грн.)

Показник	Рік	
	звітний(1996)	попередній(1995)
1. Виручка (валовий доход) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за вирахуванням державного регулювання цін, ПДВ та акцизного збору	616600	4809800
2. Балансовий прибуток (збиток)	294200	402700
3. Всього по активах балансу	4162600	1345300
4. Всього зобов'язань	3153300	233600
5. Статутний фонд (довідково: номінальна вартість акції)	677478 (1.0)	265112 (1.0)
6. Нерозподілений прибуток	217200	221100
7. Прибуток, що припадає на одну просту акцію	0.43	1.52
8. Дивіденди, сплачені на одну просту акцію	0.33	1.05

Арбитражный суд Днепропетровской области (320004, г. Днепропетровск, пр. Кирова, 1) возбудил дело № Б2-154/97) о признании банкротом Государственного коммунального предприятия розничной торговли магазина «Садочек» г. Днепропетровска.

Юридический адрес должника: 320064, г. Днепропетровск, ул. Погребняка, 18б, р/счет 480307 в Жовтневом отделении АКБ Укрсоцбанка, МФО 305352, ОКПО 13454777.

Арбитражный суд Крыма (Симферополь, ул. К. Маркса, 18) возбудил дело № 633-1 о признании банкротом кооператива «Фриз» (юридический адрес: Феодосия, ул. Галерейная, 7-а, р/с 461137 в Феодосийском отделении Проминвестбанка, МФО 324388).

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбітражний суд Донецької області (Донецьк, б. Пушкіна,34) порушив справу № 20/1-10-Б про банкрутство орендного підприємства «Полімер» (Донецьк, 340010, Донецька обл., вул. Перемоги,1; р/р 602542 у Кіровському відділенні Укрсоцбанку).

Претензії кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом одного місяця від дня публікації оголошення.

Арбітражний суд м. Києва (м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-В) за позовом ДПА у Радянському р-ні м. Києва порушив справу про банкрутство:

1. СП «Мрія-Даві-Дан», справа № 10-59 (юр. адреса: 252032, м. Київ, вул. Старовокзальна, 24), р/р 200609102 в КФС Експобанку, МФО 322294, валютний рахунок 3458180400 в Укрексімбанку, МФО 322313.

2. ТОВ «Малахіт», справа № 3/200 (юр. адреса: м. Київ, пр-т Перемоги, 5), р/р 467679, в/р 1180421, в/р 858185501 в АБ «Синтез», МФО 322711.

Майнові вимоги кредиторів та можливих санаторів подавати до Арбітражного суду м. Києва протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражним судом м. Києва (252030, Київ, вул. Б. Хмельницького, 44В) за позовом ДПА у Залізничному районі Києва порушено справи про банкрутство:

— № 14/183 товариства з обмеженою відповідальністю «ВЛАТА» (Київ, вул. Освіти,4; р/р 467468 в АБ «ЭКСПРЕС БАНК»);

— № 10/63 малого підприємства творче науково-виробниче об'єднання «АСКОЛЬД» (Київ, вул. Жаданівського,83/53; р/р 606509 КФС «ЭКСПОБАНК»);

— № 5/272-б спільного Українсько-німецького підприємства «ГРАШУПФЕР» (Київ, вул. Уманська,37; р/р 604106 в Залізничному від. ПІБ);

— № 5/271-б приватного підприємства «УКРПРОДСЕРВІС» (Київ, вул. Курська,10-а; р/р 468131 в АБ «СИНТЕЗ»);

— № 15/182 приватного підприємства «ГОРА» (Київ, вул. Солом'янська,2; р/р 468607 в АКБ «АВАЛЬ»);

— № 15/184 товариства з обмеженою відповідальністю фірми «КОМБІЗ — ГАТА» (Київ, вул. Урицького,39; р/р 467715 в АКБ «НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ»);

— № 17/221 товариства з обмеженою відповідальністю «Сорет» (Київ, пр-т Повітрофлотський, 92, кв.415; р/р 6467143 в Залізничному від. ПІБ).

Майнові вимоги кредиторів та можливих санаторів подаються до Арбітражного суду у місячний термін з дня опублікування оголошення.

Арбитражный суд Харьковской области (г. Харьков, ул. Сумская, 64) возбудил дела о банкротстве в отношении следующих предприятий:

1. АО «Люкс» (г. Харьков, ул. Достоевского, 50, р/с 467191 Червонозаводской отд. УАК ПИБ г. Харькова), дело № Б-3173/7-73;

2. Совместное украино-российское предприятие «Градиент» (г. Харьков, пр. Гагарина, 40, кв. 5, р/с 1467250 во Фрунзенском отд. ХРУ УАК ПИБ г. Харькова), дело № Б-1851/7-72;

3. ООО «Паритет-Станкин» (г. Харьков, ул. Основянская, 36, кв. 5, р/с 3467510 в Укрэксимбанке г. Харькова), дело № Б-3020/7-72;

4. ЧМП «Экросс» (г. Харьков, ул. Украинская, 20, кв. 1, р/с 644257 Краснозаводский УАК ПИБ), дело № Б-1851/7-72;

5. ООО «Бифери, ЛТД» (г. Харьков, пр. Гагарина, 90, кв. 105, р/с № 467162 Черновозаводское отд. УАК ПИБ), дело № Б-3177/7-73.

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

По заявлению кредитора общества с ограниченной ответственностью «Шахтерский торговый дом «Илиташ» Арбитражным судом Донецкой области (г. Донецк, бульвар Пушкина , 34) 28 августа 1997 года возбуждено дело № 29/2-76 о признании банкротом дочернего предприятия «Надежда», расположенного по адресу: 343720, г. Шахтерск, Донецкая область, ул. Суворова, 18, расчетный счет 467163 в АК АПБ «Украина» г. Шахтерска, МФО 334367, код ОКПО 23348771.

Кредиторам и возможным санаторам направлять заявления с имущественными требованиями к должнику в месячный срок с момента публикации объявления по адресу: 340105, г. Донецк-105, бульвар Пушкина, 34.

Не просто концерти. Свята!..

Народному артистові України Анатолію Солов'яненку — 65

Портрет

Так кажуть у Калінінграді, згадуючи гастролі українських майстрів сцени за участю народного артиста України, соліста Національної опери ім. Т. Г. Шевченка Анатолія Солов'яненка, які відбулися в місті на Балтиці 15 років тому.

У моєму блокноті збереглися нотатки про концерт співака в обласному драматичному театрі. Здавалося: тут зібралося все місто. Коли музики ансамблю «Рапсодія» Олександра Осадчого зайняли місця, і ведуча вечора Олена Романова, запросила Анатолія Солов'яненка, всі піднялися і дружно зааплодували. На сцену понесли і почали кидати квіти...

— Солов'я-не-нко!.. Солов'яне-нко! — радісно вигукували.

Та ось стало тихо. «Рапсодія» взяла акорд — і залунала українська народна пісня «Вечір надворі». Було таке відчуття, що мелодія загіпнотизувала глядачів і вони бояться поворухнутися. Ніби тільки-но вони зроблять це — і співак з музиками зникнуть...

Коли спустилася завіса, я пішов до артистичної кімнати співака. Там уже були Маргарита Родіонова, російська письменниця, та поети-моряки Микита Суслович, Ігор Пантюхов...

— Вас знає весь світ. Чи вважаєте ви, що досягли найвищої вершини у своїй творчості? — запитала Маргарита Родіонова.

— У творчості такої вершини немає. Сьогодні, наприклад, я глибше розумію партію Герцога з «Ріголетто» Верді, ніж, скажімо, рік тому. Через рік, може, й раніше, зрозумію й відчую її ще глибше й тонше. Отже й образ цього легковажного, байдужого і жорстокого ловеласа XIX століття, трактуватиму дещо інакше.

— Скільки у вашому репертуарі оперних партій?

— Шістнадцять. Сім — співаю італійською мовою.

— Плюс концертні програми, — додала Маргарита Родіонова, — нелегко вам живеться.

— У всіх співаків долі схожі.

— Яку з оперних партій найбільше любите? — поцікавився.

— Мабуть, партію Герцога.

— Чому?

— Це була перша моя партія в Київському театрі опери та балету. І співав я її більше, ніж інші.

— Після навчання в Італії ви були в трупі Великого театру СРСР. Все ж таки Великий є Великий!.. А віддали перевагу Київському. Чим це пояснити? — запитав Микита Суслович.

— На Україні — моє коріння.

— І ще запитання, — сказав я, — чого найбільше боїтеся в житті?

— Байдужості. За мовчазної згоди людей робиться стільки підлого... І — втратити форму. Для мене це така сама трагедія, як для пілота, у якого відібрали небо...

Остання моя зустріч з Анатолієм Солов'яненком відбулася в день його від'їзду, в готелі «Калінінград». Там жили українські артисти. Літак на Київ був о 21.00. І ми з кореспондентом ТАРС Борисом Баблюком запропонували йому з'їздити на тарсівських «Жигулях» до Світлогорська, курортного містечка на березі Балтійського моря, відомого екзотичними архітектурою та природою.

— Не можу, — сказав Анатолій Борисович, — боюся застудитися, — і, кутаючись у теплий шарф, показав на вікно.

А на вулиці, де нещодавно світило сонце, завивав вітер і ліпив сніг.

— Одягніться тепліше і за годину дихатимете насиченим йодом повітрям.

— Не дихатиму. Ще не все заспівав, що хочу заспівати. Заради цього пожертвую не лише поїздкою до моря...

Про те, що Анатолію Солов'яненку присуджено Державну премію України ім. Т. Шевченка, дізнався під Гомелем, у потязі Калінінград—Харків, із радіотрансляції. Коли диктор закінчив говорити, на середину вагона вийшов по-сільському одягнений чоловік.

— Чули?! Солов'яненко — лауреат премії ім. Шевченка, — сказав радісно.

І, трохи відкашлявшись, сильним басом заспівав «Повій, вітре, на Вкраїну...». Пісню підхопили. І понад дві години на білоруській землі лунали пісні з репертуару Анатолія Солов'яненка. Шкода, що він сам не їхав з нами. Співак ще раз переконався б у тому, що простим сільським людям більше до душі фольклорні перлини, ніж розраховані на пересічного обивателя шлягери XX століття. І що пісні, які він співає, жили, живуть і житимуть з нами!

Володимир КРАВЕЦЬ.

Калінінград — Київ.

На знімку: Анатолій Солов'яненко (Калінінград, квітень, 1982 р.).

Фото автора.

(Публікується вперше).

Про те, що було і буде

Сезон розпочався з каченяти

Київський державний театр юного глядача розпочав свій 73-й театральний сезон прем'єрою «Це дивовижне гидке каченя». Створили мюзикл дві талановиті людини — автор сценарію Едуард Яворський та режисер-постановник Євген Курман. Вистава цікава тим, що її сюжет зроблено по-новому, себто максимально наближено до сьогодення. Особливо вражають різноманітні сценічні ефекти та яскраві костюми.

Для юних театралів це було справжнє свято. Крім побаченої вистави, дітям пощастило особисто поспілкуватися з персонажами різних казок.

За словами керівника театру Віктора Гирича, ця подія відбулася завдяки фінансовій допомозі міської держадміністрації та за підтримки Печерської райдержадміністрації. До речі, сьогодні та в неділю в репертуарі театру — прем'єра «дорослої» вистави Г. Запольської «Моральність пані Дульської», постановку якої кияни не бачили вже тривалий час.

Ольга ГРИЩЕНКО.

На знімку: в ролі «гидкого каченяти» — Василь Бендас.

І ще один бард у гості до нас

У любителів авторської пісні — свято: з ювілейним концертом з приводу свого 60-річчя в Київ завітав Юлій Кім, ще один зі славної бардівської когорти Олександра Дольського, Олега Мітяєва, Булата Окуджави. Автор шлягерів з кінофільмів «Бумбараш», «12 стільців», «Звичайне диво», «Про бідного гусара замовте слово» виступить завтра о 19 годині в Конгрес-холі МЗЕЗ (Будинок торгівлі).

Музичні барви Фесту

Завтра, 27 вересня, в Національній філармонії відбудеться відкриття Міжнародного музичного фестивалю «Київ Музик Фест 97», який триватиме до 4-го жовтня. Увосьме ми станемо учасниками музичного свята, на яке прибули гості з Австрії, Америки, Польщі, Швеції, Франції.

Цьогорічний «Київ Музик Фест» — це 24 концерти в Національній музичній академії, Будинку вчених, в Українському домі, Київському центрі мистецтв «Славутич». Шанувальники високого мистецтва зможуть насолодитися симфонічною, хоровою та камерною музикою. Звучатимуть найкращі твори сучасних українських та зарубіжних композиторів, зразки світової класики. На сучасних меломанів чекає приємна зустріч з новими молодими композиторськими талантами України.

Музичне свято відбудеться завдяки його організаторам — Міністерству культури та мистецтв України, Спілці композиторів України, Центру музичної інформації при СК України. Фестиваль підтримали Французький культурний центр, фірми «Rexbud» і «Гарантія».

Погода на вихідні

27—28 вересня в Україні утримається прохолодна погода. Температура вдень — 7—13, вночі 0—6 градусів тепла, можливі приморозки до 5 градусів. Вітер північний, поривчастий. У Карпатах очікуються дощі з мокрим снігом.

На Київщині місцями дощ, вітер північний 5—10 м/с. Температура вночі 1—6, вдень 7—12 градусів вище нуля. У ніч на 27 вересня можливі приморозки до 5 градусів.

Український гідрометцентр.

Астрологічний прогноз на 29 вересня —5 жовтня

ОВЕН (21.03 — 20.04). Діючи самостійно, непросто зрушити з мертвої точки свої справи. Секрет вашого успіху — комунікабельність. Однак ваша природна імпульсивність і нетерпіння перешкоджатимуть можливості знайти компромісне рішення.

ТЕЛЕЦЬ (21.04 — 20.05). Зосередьтеся на роботі, особливо в другій половині тижня. Час сприяє новим починанням. Вам доведеться виявити виняткову силу волі, щоб досягти успіху, оскільки від дечого, можливо, доведеться відмовитися.

БЛИЗНЮКИ (21.05 — 21.06). Тиждень досить сприятливий. Не рекомендується діяти самостійно. Зосередьтеся на загальному успіхові, а не лише на особистій користі — результат буде набагато вагоміший.

РАК (22.06 — 21.07). Сприятливий період почнеться після молодика, що припадає на 1 жовтня. Ті, хто опиниться в центрі подій, де розпоряджаються великим капіталом, можуть зірвати добрячий куш. Нелегко буде досягти компромісів з партнерами.

ЛЕВ (22.07 — 22.08). Ідеї Левів, що народилися в липні, користуватимуться великою популярністю. Успіх коштуватиме вам деяких зусиль. У вихідні —4 і 5 жовтня — не варто кидати почате через поганий настрій. Щасливий день — 2 жовтня.

ДІВА (23.08 —22.09). Постарайтеся закінчити до кінця вересня всі невідкладні справи. Найбільш сприятливі 29 і 30 вересня. Не виключена удача, особливо фінансового плану. Намагайтеся не ініціювати події, оскільки вам самим доведеться відповідати за їх наслідки.

ТЕРЕЗИ (23.09 — 22.10). Друга половина тижня сприятлива для початку нових справ. Тим, хто пов'язує своє майбутнє з іноземними партнерами, пощастить у справах. Удачу принесе четвер, 2 жовтня.

СКОРПІОН (23.10 — 21.11). Вихідні дні — 4 і 5 жовтня — сприятливі для будь-якого виду діяльності. Не забувайте, що своїми прибутками інколи не завадить поділитися з іншими. Ваші фінансові заходи будуть особливо успішними.

СТРІЛЕЦЬ (22.11 — 21.12). Початок тижня може здатися трохи важким, але після молодика 1 жовтня ваші справи ввійдуть у нову колію. Для тих, хто народився на початку грудня, буде сприятливою неділя, 5 вересня.

КОЗЕРІГ (22.12 — 20.01). Якомога корисніше постарайтеся використати сприятливі дні кінця вересня. Починаючи з молодика 1 жовтня, вам доведеться піднатужитись. Шукайте підтримки серед впливових осіб.

ВОДОЛІЙ (21.01 — 19.02). Середина тижня дасть шанс повернути справи у вигідному напрямі. Не розмінюйтеся на дрібниці. Січневим Водоліям несподівано поталанить у суботу, 4 жовтня. Неділя, 5 жовтня — день великих можливостей. Лише не переоцініть у ці дні можливості свого організму.

РИБИ (20.02 — 20.03). Не засмучуйтесь, якщо початок тижня здасться вам нелегким, відпочиньте у вихідні — 4 і 5 жовтня. Висока ймовірність отримання пристойних прибутків. Надмірна самостійність чи поспішність може ускладнити вам життя.

Афіша вихідних днів

● *Київ*

Національний драмтеатр імені Івана Франка: субота — комедія К. Маньє «Блез»; неділя — казка «День народження кота Леопольда» (о 12 годині), комедія «Приборкання норовливої» В. Шекспіра.

Театр драми і комедії: субота — казка-легенда «Волшебная косточка» Нелі Осипової (о 12 годині), комедія «Что угодно, или Двенадцатая ночь» В. Шекспіра; неділя — комедія-казка «Деревянный король» Віталія Зиміна (о 12 годині), «Свободный пленник королевы»: прем'єра вистави за п'єсою Жана Кокто «Двоглавий орел» (о 15 годині, малий зал), прем'єра трагікомедії Федора Сологуба «Мелкий бес».

Театр на Подолі: субота — А. Стриндберг «Маленька нічна соната для жінки, чоловіка і троля»; неділя — Хорхе Луїс Борхес «Дзеркало і маска»: монолог у музичному супроводі.

Молодий театр: субота — комедія «Автобус» С. Стратієва (мала сцена); неділя — Гуго Клаус «День кохання, день свободи!»: прем'єра (мала сцена).

Початок вистав о 19 годині.

● *Донецьк*

Обласний музично-драматичний театр імені Артема: неділя — гастролі Санкт-Петербурзького державного театру: рок-опера О. Рибникова та А. Вознесенського «Юнона» і «Авось» (о 18 годині).

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
◊ Рукописів не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 257138.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311181.